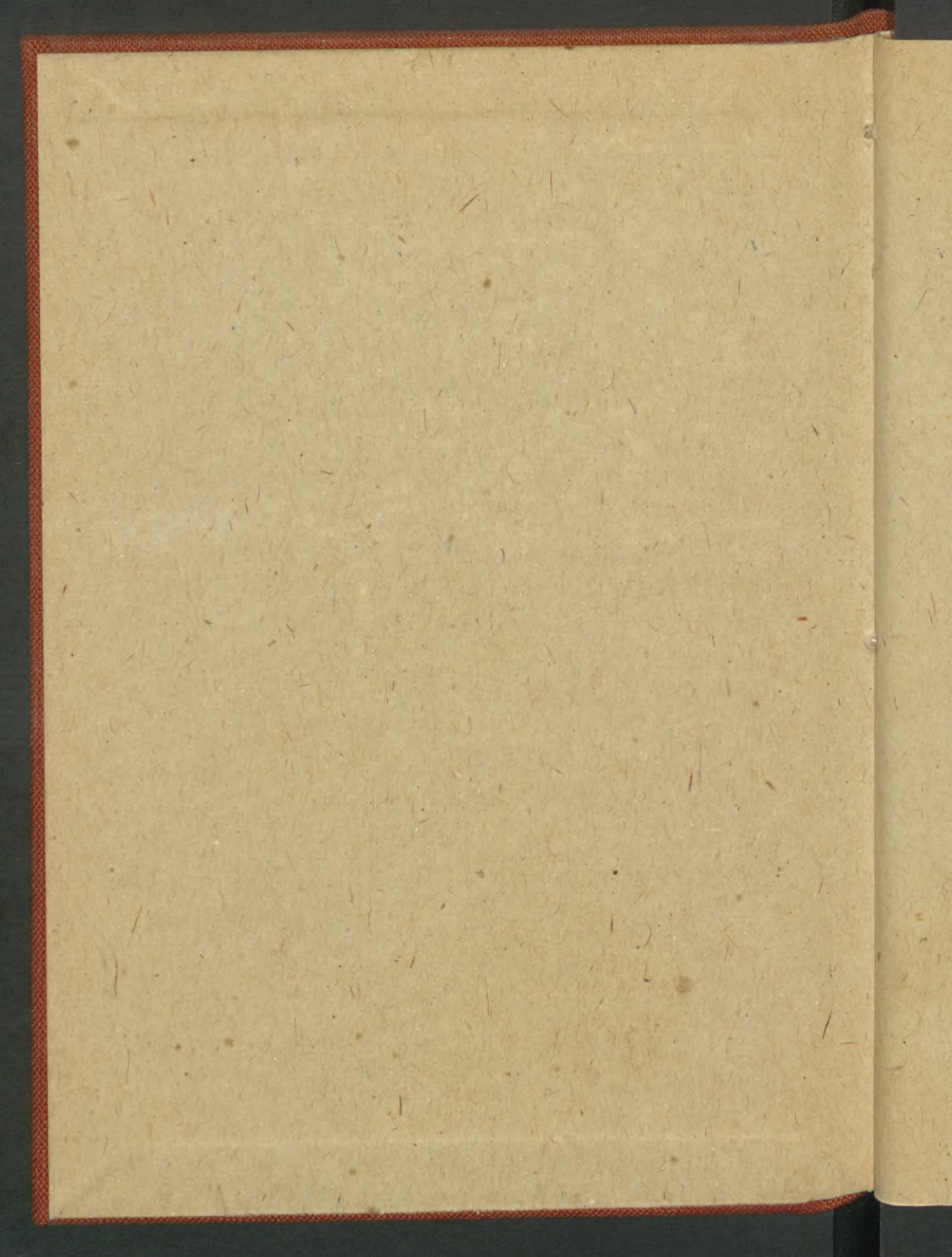
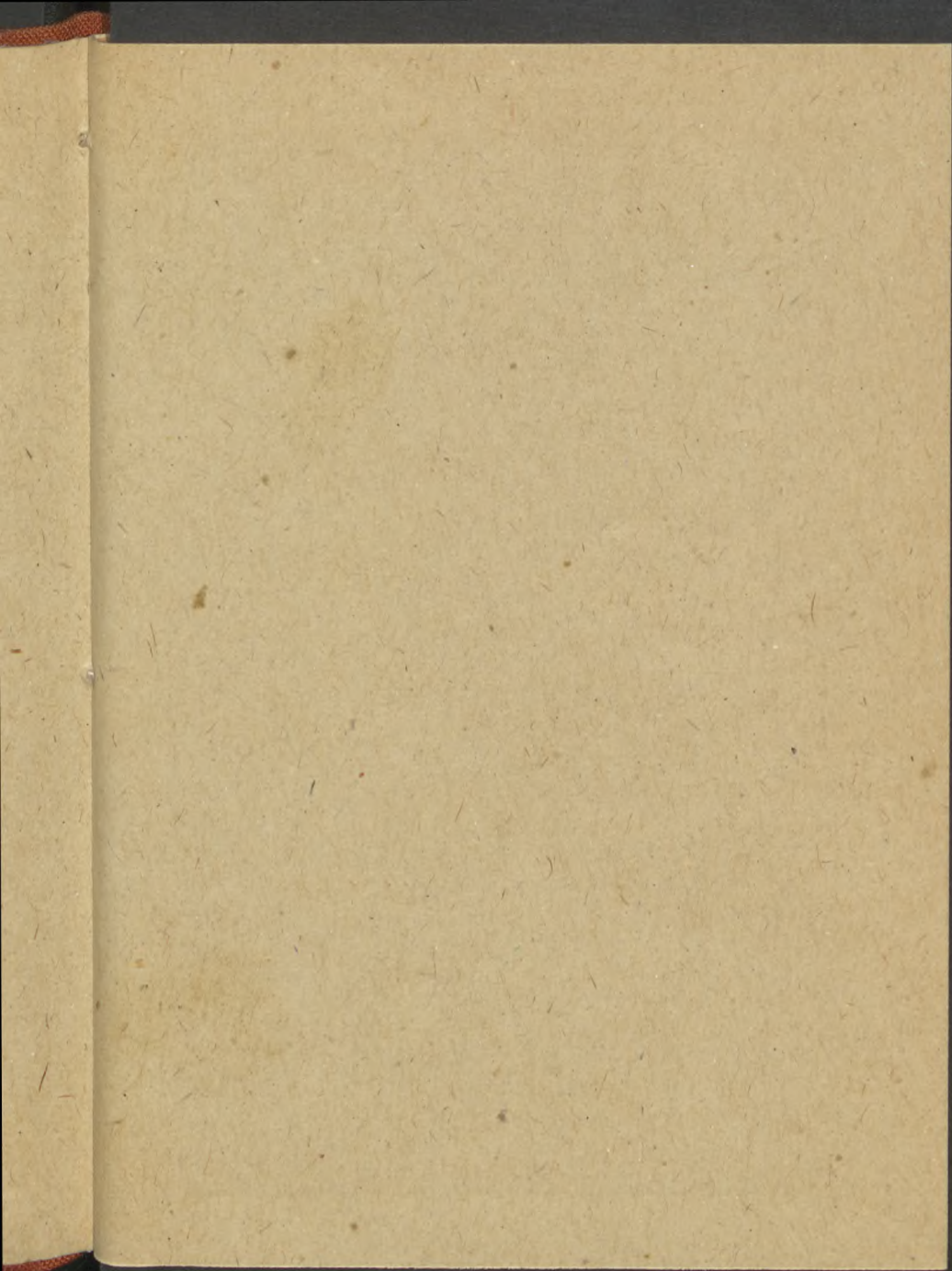

M.
83. 856

OSZK

M
83.856

TIÉTEK A FÖLD!

ÜZENET
a magyar
földművelésszegénységnek

IRTA

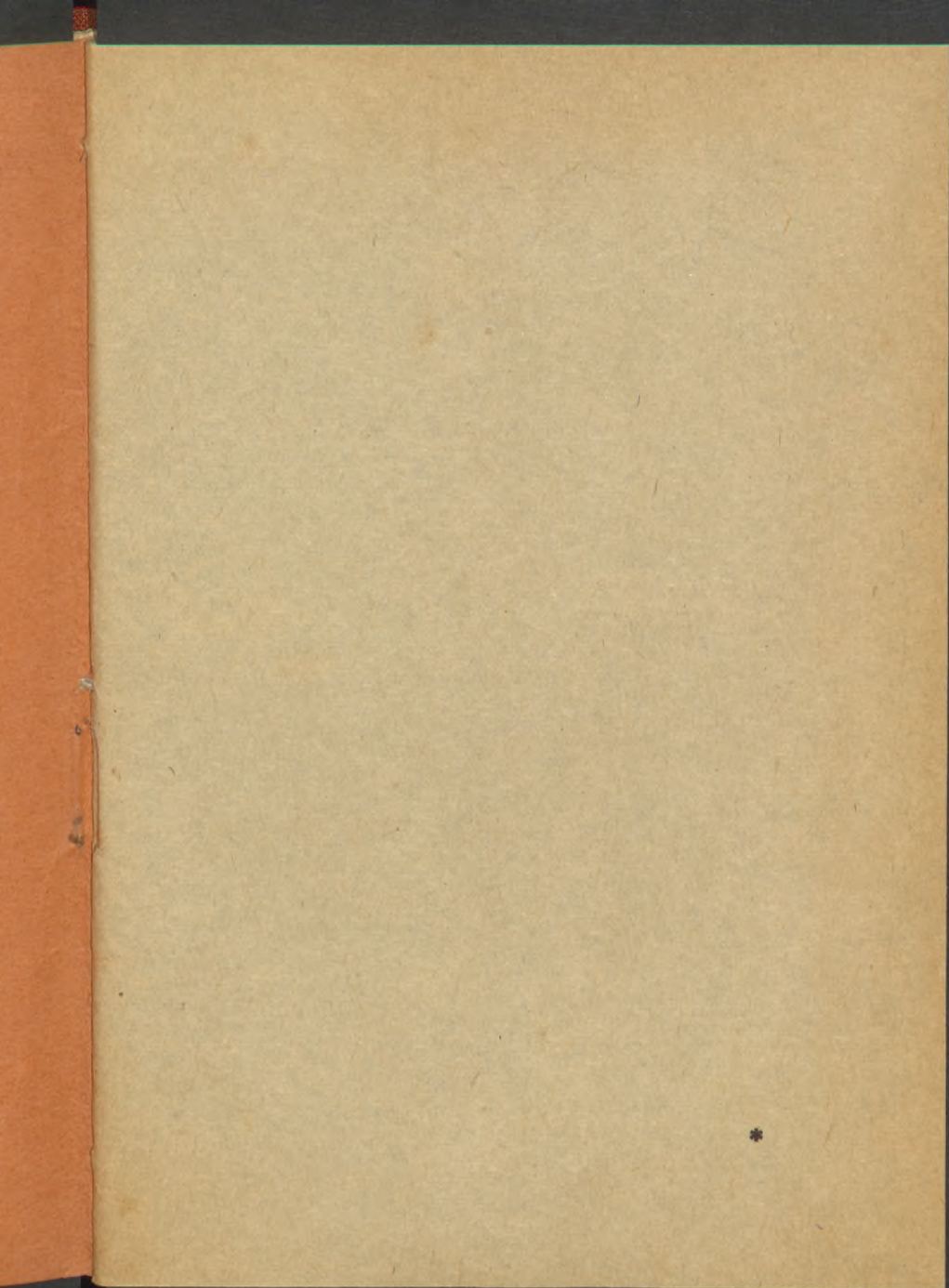
KÁROLYI MIHÁLY

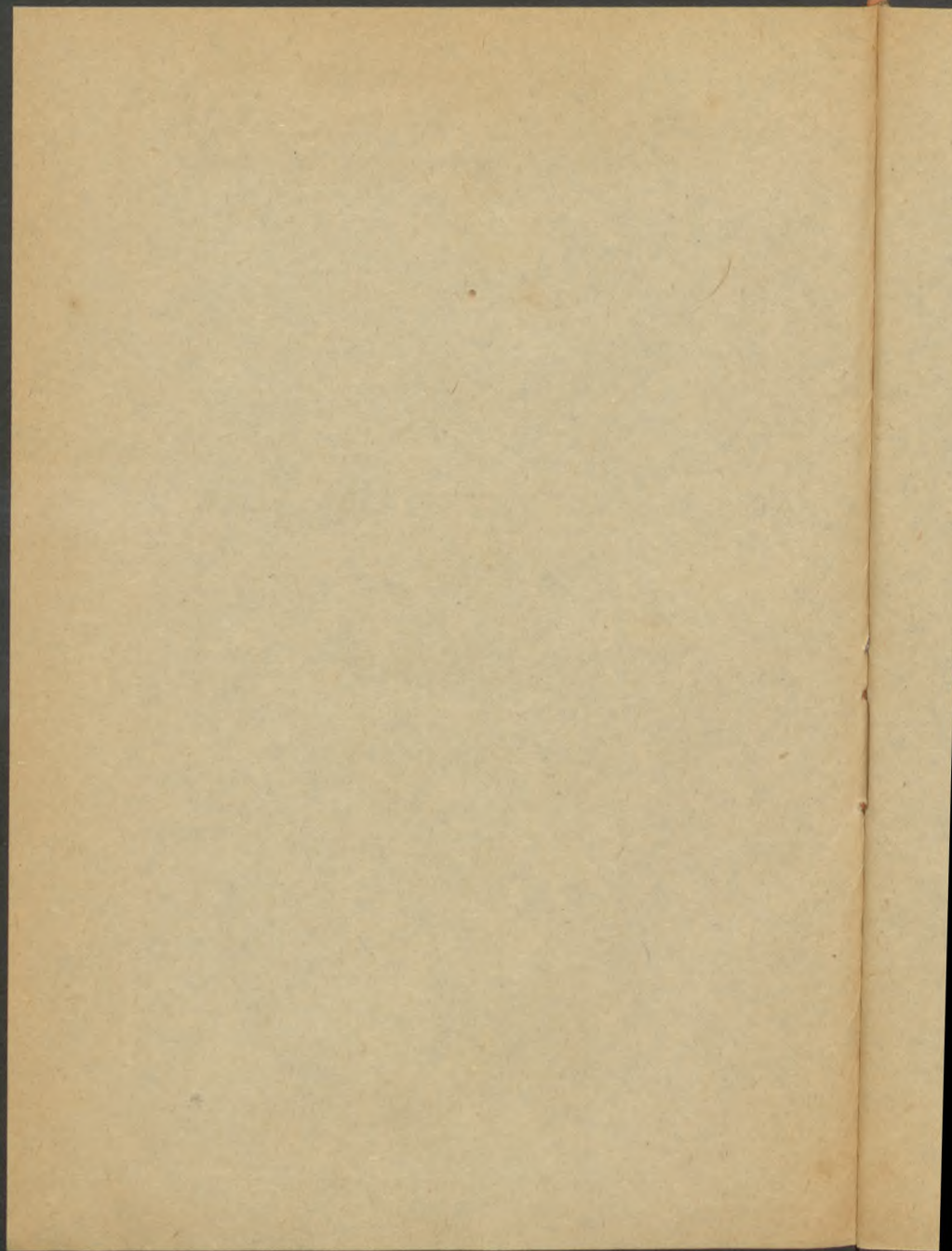
PÁRIS, 1931

Ára 3 fr.

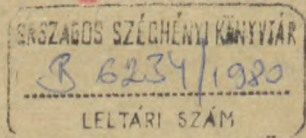
TIÉTEK A FÖLD!

ÜZENET
a magyar
földmivesszegénységnek

IRTA
KÁROLYI MIHÁLY

PÁRIS, 1931

M 87. 856

ELŐSZÓ

Tizenkét éve mult annak, hogy utóljára a kápolnai csataemlék tövében a magyar falu dolgozóihoz szóltam. Ez nem csak szónoklat volt, a féle politikai ígéret, hanem cselekedet volt. Akkor vertem be azt a cölöpöt, amivel a debrői uradalomból kihasított első tagot kijelöltük és amivel megindítottuk az októberi földosztást.

A szó elszáll, de az a cölöp, az bennmaradt a lelkemben. Ezért a tettemért kellett az országot elhagynom, ezért nem jöhettem haza, ezért nem beszélhettem, ezért nem is üzenhettem.

Tinzenkét esztendő óta egyebek közt sokat hazudoztak arról Magyarország mai urai, hogy miképp árultam el a hazát, hogy adtam föl a magyar határokat. De mindez csak ürügy volt, mert ők tudják a legjobban, hogy nem én, hanem az ő háborújuk, a Tiszáké, Bethlenék, Andrássyék és Horthyék vesztett háborúja miatt darabolták fel az országot.

Mert mindent mondhattak, de azt az igazságot nem vallhatták be, hogy az ő szemükben a legfőbb bűnöm

a kápolnai földosztás volt, hogy a földet a magyar paraszt kezébe akartam juttatni.

Eddig, kénytelen-kelletlen, hallgattam. Most azonban, amikor a dolgozó emberiség sorsa forog kockán, a mai válságos időkben nem hallgathatok tovább.

Tudja meg hát a Tarnavölgye, a Mátra-alja és minden magyar falu dolgozója, hogy még visszajövök. Talán nemsokára. És hogy újra földet fogunk osztani Kápolnán. De nemcsak Kápolnán, hanem mindenütt az országban.

Ne felejtsek el a magyar urak, hogy a Károlyi-vagyon elkobzásával nem engem sujtottak, hanem a magyar földművesszegénységet. És a magyar paraszt nagyon is tudja, hogy az a föld már jogszerint az övé volt, azt tőle rabolták el.

A magyar föld nagy pörét mi fogjuk megnyerni, de akkor nem lesz szó többé váltságfizetésről, mert a városi és falusi munkásság tízéves szenvedésének és jogfosztottságának árát ellenségeink fogják megfizetni kamatostul!

Páris, 1934 májusában.

Leszámolás Októberrel

Mielőtt továbbmennénk, nézzük csak, mi is volt az Októberi Népköztársaság? Mi volt az októberi, földosztás veleje és mi volt a hibája?

Négy esztendeig hajtották, mint a barmokat, a milliókat a halálba a királyok a bankok, gyárak és nagybirtokok urai azért, hogy hatalmuk még nagyobb legyen, hogy idegen országok földjét, iparát és munkásmillióit kebelezhessék be a maguk birtokába. Ezt a háborút elvesztették a magyar és osztrák urak és ebből a veszített háborúból született az októberi forradalom.

Ennek a forradalomnak első cselekedete az volt, hogy a Habsburgokat trónjukról letette és kikiáltotta a köztársaságot. Mi népköztársaságnak neveztük el az államformát, de sajnos, a nép — a föld és a gyár dolgozóinak tömege — még akkor nem volt eléggé öntudatos és szervezett erő ahhoz, hogy átvegye a hatalmat. Helyette a Szociáldemokrata Párt képviselői mellett a polgárság, nagybirtokosság és jómódu parasztság pártjai foglaltak helyet a kormányban. Első ijedelmében a magyar uri osztály, a főpapsággal és József főherceggel az élén, hanyatthomlok rohant fölesküdni a forradalomra. Ez volt a legnagyobb baja ennek a forradalomnak. Míhelyt a föld-reform dolga szóba került, a mágnások, püspökök delegációi tolongtak az új kormány előszobájában. Még a Mágnáskaszinó is kitűzte az Októberi lobogót. Főrendek, bankárok, municiógyárosok és schwarzgelb generálisok, a Bethlenék, a Horthyék egymás

sarkát taposták le, hogy hátra ne maradjanak. Még jól emlékszem azokra a püspök urakra, a párnás kezű, lilaöves főpapokra, akik farizeusi szemüket ég felé meresztve azzal állítottak be hozzám, hogy csak vegyük el a földjüket, akár 500 holdat se hagyjunk a káptalannak, beérik ők kétszázal is... Hinni ugyan akkor se hittem az őszinteségükben, de a földet, a földosztás céljaira persze elfogadtam.

Bezzeg, mikor Horthy, a lovas matróz, belovagolt a "bűnös vörös fővárosba", akkor másként hódoltak, akkor nem azon istenkedtek Jézus jámbor szolgái, hogy vegyük el a földjüket — mert hiszen saját igéik szerint "könnyebb átjutni egy tevének a tűfokán, mint a gazdagnak bejutni a menyországba" — nem, akkor azon rimáinkodtak, hogy védjék meg őket a magyar néptől. És a lilagyűrűs, párnás kezek megáldották a herélőkéseket.

Az én hibám ott kezdődött, amikor azt hittem, hogy lehetséges ezekkel az elemekkel együttesen komoly forradalmi intézményeket létrehozni. Nagy megalkuváson alapult az egész helyzet. Minden, amit ez a kormány csinált, amolyan 50%-os egyezkedés volt a régi és az új rend között. Kormányzatom idején állandó aknamunka folyt minden jobb szándék ellen, hiszen Batthyány Tivadarék, Nagyatádi Szabóék, Gömbösék és Peidlék már akkor kezdték ellenforradalmi gáncsvetéseiket és a földreform elsínkőfálásában Nagyatádi Szabó mellett a kápolnai Meyer János is kivette a maga oroszlánrészét. Ennek a felemás társaságnak fojtó légkörében született meg az *októberi földreform is*.

Az elv az volt, hogy az 500 holdon felüli birtok kisajátíttassék és felosztassék. A kötött birtokot — 500 holdon felül — felosztották volna, de válságdíj

fejében. A váltságdíj nem volt ugyan 100 százalékos, mert a háború előtti árak alapján és az akkori pénzürték szerint fizetődött volna, mégpedig állami kötvényekben. Ezen a réven, ha mindent jól összeszámítunk, a pénz értékcsökkenését a régi földárakhoz képest, meg a kötvények megadóztatását, a földbirtokos körülbelül 35 százalékos veszteséggel adta volna át a földjét.

E földreform főhibája kettős volt: először a nagybirtokos rend hatalmát csak csökkentette, de nem semmisítette meg. A váltságdíj ezt a hatalmat, új formában, még alá is támasztotta. Másodszor: nem szabad elfelejteni, hogyha olcsó is volt az a föld, tőke mégis kellett hozzá, mégpedig nemcsak a vételárhoz, hanem a beruházásokhoz és üzemmegindításhoz is. Jóllehet a terv szerint az állam segített volna itt valamit, mégis csak a pénzes paraszt jutott volna a földhöz, míg a nincstelen szegény akkor is kiesett volna belőle.

Láttam a hibákat, de akkor elfogadtam az alkut, mert úgy gondoltam, hogy ez a földosztás csak az első lépés, amit majd követni fog a többi. Hogyha a paraszt a földet és a velejáró hatalmat, hacsak részben is, kezébe keríti, ebből nem engedi többet kivetni magát.

De a magyar földbirtokos-osztálynak ez is sok volt. Ha látszólag bele is ment, a főpapok és a többi agrárurak titokban rögtön megindították ellene az aknamunkát. De nemcsak a főpapok, hanem a kormányban ülő csizmás miniszterek, a zsiros parasztok képviselői is. Nagyatádi és Meyer már akkor is két-színű politikát űztek. Nemcsak a földreform körül, de más kérdésekben is egy gyékényen áruhtak az ellenforradalmi urakkal.

A földosztás egyetlen komoly értéke szememben

az, hogy megtizedelte volna a nagybirtokos osztály hatalmát, nagyobb tömegek jutottak volna gazdasági erőhöz és ha a földosztás megtörténik, Horthyék-Béthlenék ellenforradalma szembekapta volna magával a földhöz juttatott tömegeket.

Ezek voltak, röviden, az októberi földreform erőnyei és hibái.

*
* *

A *Proletárdiktatúrának* is megvolt a maga agrárpolitikája. Véleményem szerint ez nem volt helyes proletárpolitika, aminek meg is lettek a maga kerserves következményei. Mert abból a meggondolásból indulva ki, hogy gazdaságosabb, ha a földet a munkás közös tulajdonban műveli meg, nem osztotta föl a nagybirtokot, hanem meghagyta egy tagban. Minthogy nem volt és nem is lehet elég szakembere, a régi földesurat tette meg sok helyen termelőbiztosnak. Ezzel azonban a tényleges rendelkezést és hatalmat a gazdaságban az ő kezében hagyta, ami aztán azt a látszatot keltette a földmivességek előtt, hogy csak névcseré történt. A méltóságos-kegyelmes úrból termelőbiztos-elvtárs lett. A paraszt ezért nemcsak elidegenedett ettől a forradalomtól, hanem egyuttal könnyű martaléka lett az ellenforradalmi propagandának, ami elhitette vele, hogy a kommunizmus megdöntésével megint széttagozódik a föld és a magyar paraszt a jussát meg fogja szerezni.

A Tanácsköztársaság sokkal jobban boldogulhatott volna, ha egyszerűen kimondván, hogy a Károlyi féle földreform nem jó, mert túl nagy gazdasági hatalmat hágy a föld régi urainak kezén, a földet válság nélkül átadta volna azoknak, akik megdolgozzák. De erre nem volt képes, mert hiszen a tanácskor-

mányban is azok a szociáldemokrata vezérek voltak többségben, akik akkor a forradalmat szabotálták, ma pedig nyíltan az ellenforradalmat támogatják. Azt hiszem, azóta a Kommunista Párt is okult már a Proletárdiktatúra e súlyos hibájából.

Amit akkor a Tanácsköztársaság nem tett meg, azt akarom most hirdetni és megvalósítva látni.

Mit akarnak az októbristák?

Azok, akik ma még az októberi forradalom híveinek vallják magukat, — úgy látszik, — nem vesznek tudomást róla, hogy mi történt 1918 októbere óta. Pedig sok mindent tanulhattak volna e hosszú tizenkét esztendő alatt. Az ó-októbristák ma is azt hirdetik, hogy ott kell elkezdni, ahol elhagytuk, hogy ma is elég az a földreform, amit 1919 márciusában ígértek. Azt hajtogatják unos untalan, hogy a magyarországi ipari és mezőgazdasági dolgozóknak nem kell más, mint demokrácia, választójog és közszabadság. Magyarországot át kell formálni a nyugati államok képére és ha ez meglesz, akkor minden jóra fordul.

Hát nézzük csak meg, mi is történt a nyugati országokban, azokban a szép demokráciákban, ahol van választójog, van úgynevezett sajtószabadság és gyülekezési jog, valamelyes munkásbiztosítási intézmények is vannak. Jobb lett-e ott az ipari és mezőgazdasági munkásság helyzete? Bizony, akármerre fordul az ember, azt kell látnia, hogy úgy a földmi-

vesség, mint a városi munkásság sorsa minden demokráciák és egyéb vívmányok dacára csak rosszabbra fordult.

Itt van például *Franciaország*. Ahol az országgyűlésről mindjobban kitűnik, hogy nem más, mint a képviselők és miniszterek piszkos üzleteinek takarója és eszköze. Ahol a külügyminiszter évek óta folyton békés szándékokról szónokol és ugyanakkor a legparlább szárazföldi, tengeri és légi fegyverkezést folytatják. Ahol a szociáldemokrata vezér, Paul Boncour javaslatára olyan mozgósítási törvényt hoztak, ami háború esetén férfit és asszonyt, gyermekeket és öregeket egyformán katonai szolgálatba parancsol. Ahol a szabadság-egyenlőség és testvériség nevében a franciák afrikai és ázsiai gyarmatain a legkegyetlenebb rabszolgakizsákmányolás uralkodik. Ahol a parasztot megfojtja az adó és tömegesen hagyja el a földjét, amit a bankok vásárolnak föl.

Németországban a nagy szociáldemokrata párt tíz éven át kormányzott és például Poroszországban ma is kormányon van. Ott a pacifizmus és demokrácia nevében szétkergetik az országgyűlést és rendeletekkel kormányoznak. És amíg ötmillió munkanélküli silány kis kenyérsegélyen él, amit még csökkenteni is akarnak, százmilliós hadiflottákat építenek. Ahol szociáldemokrata rendőrfőnökök sortűzekkel veretik szét a május elsején tüntetőket.

De ott van *Angolország*, ahol nem is valami polgári kormány, hanem egy szociáldemokrata minisztérium áll a britt birodalom élén. Ahol a huszonegy éves nőknek is szavazati joguk van, ahol a polgári demokrácia úgy virul, mint tán seholy másutt — és ahol most két és fél év óta nőttön-nő a munkanélküliség (már hárommilliónyi tömegre nőtt) anélkül,

hogy bármi komoly intézkedés történt volna, hogy az országsorvasztó állapoton segítsenek. A munkabéreket lenyomják, a föld és a bánya érintetlenül a régi urak kezében vannak, holott Macdonaldék váltig hangoztatták azelőtt, hogy ki fogják sajátítani az állam javára. Egyetlen valamirevaló szociális törvényt nem hoztak és például ahelyett, hogy eltörölték volna a főrendiházat, mint demokráciájuk csunya szépséghibáját, új lordokat neveztek ki bele, persze saját párt-hiveik közül. Ami pedig a britt gyarmatokon történik a szocialista kormányzat nevében, az még a legjámborabb polgárt is megdöbbeníti. Indiában például repülőgépekről bombázzák a nők, férfiak, gyerekek védtelen tömegét és halomszámra ölik őket azért, mert függetlenséget és demokratikus rendet és jogokat követelnek.

No de menjünk még beljebb nyugatra. Nézzük Amerikát. Nemrégiben újra beutaztam ezt a világrészt, amire a kapitalista polgárok is, meg a szocialista bölcsek is úgy tekintenek, mint a demokrácia, a szabadság és jólét Kanaán-földjére. Ott is csak arról győződtem meg, hogy a szabadság és egyenlőség ez egekig magasztalt országában bizony csuful elbánnak azokkal, akik komolyan próbálják venni a szabadságjogokat. Elég említenem a két olasz munkás: Sacco és Vanzetti esetét, akiket ártatlanul a villamosszékbe ültettek és megölték, mert forradalmárok voltak. Vagy azt a tizmilliónyi feketebőrű állampolgárt, akiknek a híres rabszolgafelszabadítás dacára nincsen se joguk, se becsületük. Ahol, ha egyszer szembekerül kizsákmányolójával, még annyi joga sincs a munkásnak, mint akárhány elmaradott európai országban. Ahol egyes milliárdosok évenként akkora jövedelmeket vágnak zsebre, amekkora egész Magyarországnak sincsen és ahol nyolc millió mun-

kás kolduslevesen él, mert még munkanélküli segélyre sincs joga. Ahol kormány és parlament nyilvánvalóan csak ügynökei a milliárdos nagy vállalatoknak.

Tehát ne álljanak elő nekünk az októbrista urak a svindlidemokráciájukkal és a békemaszlagjaikkal. Mert mit használ ott a választójog, ahol a tényleges hatalmat a pénzmágnások, a főpapok és egyéb igényelők gyakorolják? Mit ér az a sajtószabadság, ha — mint például Angliában és Amerikában, de Magyarországon is — az újságok mind egy pár tőkés hatalmasság kezében vannak? Mire való az egyesülési jog is ott, ahol a kormánynak mindig jogában áll fölrugni? Mit használ a demokrácia, ha még a háborút se lehet vele megakadályozni? Mert hiszen, ha a mai hatalmasok kimondták egyszer a hadüzenetet, nyomban életbe lép a "kivételes állapot" és akkor üthetjük bottal a demokrácia nyomát! És végül az a sok reménységgel körülnyalt híres Népszövetség közelebb hozta-e egy lépéssel is a világot a békéhez? Amikor a fegyverkezést olyan tempóban üzik mindenütt, mint soha azelőtt! Beszélnek ugyan egyes hadihajók leszereléséről, de jól tudjuk, hogy itt csak ócskavasat érő öreg hajókról van szó és ugyanakkor például Magyarországon kétszáz hadirepülőgépet vásároltak és építettek titokban, azon a pénzen, amit a dolgozó nép zsebéből rabolnak ki.

En nem vagyok a demokrácia ellensége, de ennek a nyugati prókátor-demokráciának az életéért a kisujjamat se mozdítanám meg. A választójog és a többi szabadságjog addig csak szóbeszéd, amíg a nagybirtokost, a nagytőkést, az uzsorást, a püspököket, sőt a munka kizsákmányolóit ki nem tettük a hatalomból. Nekem más demokrácia kell: az igazi! Az, ami ott kezdődik, hogy a földmives a földet, a mun-

kás a gyárat, a bányász a bányát és a vasutas a vasutakat a közösség javára kezébe veszi. Akkor aztán lehet demokráciáról, népiuralomról beszélni. És akkor, de csakis akkor lesz igazi béke is, mert megszűnik a háború oka: a tőkésuralom kormányainak egymás ellen acsarkodó halálos versenye.

*
* *

Ellenségeim rólam, hol mint kegyetlen zsarnokról, hol mint puha bábról, hol mint egy hataloméhes emberről, hol mint fellegekben élő ábrándozóról beszélnek. Hogy ezek a fogyatékosságok nem nagyon vágnak össze, sőt ellentmondanak egymásnak, az nekik mindegy. Az ő propagandájuk néha úgy is ágál ellenem, hogyha elgondolásaim szépek is, de a gyakorlati életben kivihetetlenek. Hát pedig a dolog másképpen áll. Az igazság az, hogy ma már a szocializmus az egyetlen gyakorlati politika és a régi rendszer túlélte magát, annyira levitézlett, hogy hasztalan fujják belé az életet, olyan az, mint a düledező ház, aminek kirohadtak a gerendái. Nem tatarozgatni kell azt, hanem lebontani.

Tehát nemcsak az én igazságérzetem, hanem a gyakorlati tények diktálják azt a meggyőződésemet, hogy különösen a mai időkben, a mai gazdasági világválság idején, — amikor a föld már elvesztette régi értékét, mert hiszen a termékek ára olyan alacsony, hogy alig lehet rajta megélni — lehetetlen váltságdíjas földreformokkal előállni, lehetetlen olyan gazdasági rendben élni, amiben öt-tízezer ember jóléte kedvéért nyolcmillió dolgozó éhezik és nyomorog.

Mi az a világválság ?

Hogy válság van, azt nem kell bizonyítani, azt mindenki érzi a bőrén. A gazdasági válság azonban nemcsak Magyarországon pusztít, hanem egész Európában, sőt az egész világon. Az egyedüli Oroszország az, amelyik nem panaszkodik gazdasági válságról. De erről majd másutt lesz szó. Ahoz, hogy a magyarországi krízist jól megértsük, ismernünk kell a világválság természetét, jelentőségét, nagyságát és azt az irányt is, amiben fejlődik.

A válság Amerikában kezdődött, vagyis ott mutatkozott meg először a maga roppant méreteiben. A háború után években ott virult az a tejjel-mézszel dus kapitalista paradicsom, amiben nyolcvanemeletes paloták és vagyonok nőttek az ég felé. A háború négy éve alatt ugyanis Amerika óriási üzleteket kötött a hadviselő európai országokkal. Minthogy az angolok, franciák nem győztek elég emberpusztító anyagot gyártani, ennek jórészét az amerikaiak szállították. Miután a nyugati államokat a háború elvágta a gabonaszállító dunavidéki országoktól, a kenyérmagot is a tengerentuli parasztok termelték neki, mégpedig a hadakozó angolok-franciák nagy szorultsága miatt. Ezért törtek, hogy a háború alatt Észak és Délamerikában roppant nagyságu területeket törtek föl és vetettek be gabonával. Az utolsó tízenöt esztendőben nem kevesebb, mint 13 millió 700.000 hektár földet, akkorát, mint a régi Magyarország területe Boszniával együtt. A háború folytán 150-160 millió métermázsával csök-

kent az európai gabonatermelés, odaát ugyanakkor 240 millióval növekedett. Az amerikai buza befészkelte magát a nyugateurópai piacon. A jól megszervezett és olcsóbb viziszállítással, meg egyéb üzleti fogással kiszorította onnan a háború utáni években is a dunavidéki gabonát. Míg például 1913-ban ezek a nyugati és északi gabonabevitelre szoruló országok évente 61 millió métermázsza búzát-rozsot vásároltak a magyar-román lengyel és orosz gazdáktól és 73 millió métermázsát Amerikától, addig 1927-ben Magyarország, Románia és a többi keleteurópai ország mindössze 5 és fél millió métermázsát adott el Nyugateurópának, viszont Amerika 162 millió métermázsát öntött ott a piacra.

Pedig ugyanakkor, amikor 55 millió métermázsával csökkent a magyar és szomszédországbeli gazdák buzakivitele, ugyanekkor az új gazdálkodási módszerek következtében nagyban nőtt, évi 41 millió métermázsával, a termelés mennyisége mifelénk is, hát még Amerikában. De nemcsak nőtt a termelés mennyisége, hanem olcsóbbodott is. Az amerikai modern gazdaságban az emberi munkacört jóformán teljesen kiszorította a gép. Abban a gazdaságban, ahol eddig tavasszal 30, a nyári időszakban 120-150 ember dolgozott, most 14 munkást elegendő. A többit elvégzi a traktor, a mögé akasztott szántó, vető, arató, kéveköto, csépelő és zsákoló gépekkel. Ugyanekkor a magnemesítéssel megduplázták és minőségileg is megjavították a föld hozamát.

Természetes, hogy a buza ára ennek folytán tíz év óta folyton csökkent és ma már olyan mélységi pontot ért el, ami mellett Magyarországon például a termelési költséget se bírja el. Már 1928-ban azzal érveltek az Ömge nagygazdái, hogy egy kis hold megmunkálásának költsége 240 pengőbe kerül, szó-

val jó termést véve alapul, egy mázsa buza 28 pengőjébe kerül a gazdának. A kisgazdának bizonyára szintén nem jön kevesebbe, csak az a különbség, hogy az nem számítja a saját és családja munkáját. De így is alig lehet elgondolni, hogyan él meg a mai búzaárak mellett.

De a válság egyre mélyebb és mélyebb lesz. Az eladatlan buzamennyiség óriási tömegekben nő év-ről-évre. Ez év július 31.-én 115 millió métermázsza fekszik a magtárakban, vagyis a mai Magyarország évi gabonatermésének több, mint négyszerese.

Ugyanakkor, amikor harmincmillió munkás éhez, vagy jobb esetben ciberelevesen és kukoricamálén él, az amerikai gabonakirályok tulhalmozott raktáraikon úgy akarnak könnyíteni, hogy a *disznókkal etetik föl* a piac számára felesleges kenyérmagot. De csak részben, mert nincs is elég disznójuk ahhoz, hogy a sok millió zsák gabonát fölfalassák. Tehát a legújabb hír szerint azt határozták el, hogy a nyár folyamán az *eddig őr feléért* ötven-millió zsák búzát dobnak *az európai piacra!*

A gabona ára februári átlagszámítás szerint az 1913-as árakkal szemben majdnem felére esett máris: *a 80 kilós búza volt békében 26 pengő, 1931 februárjában 14 pengő, a rozs: 1913-ban 21 pengő, ezidén 10 pengő. Mi lesz az ára, ha betakarítják az idei aratást és az amerikai "dumping" — a világpiacon buzaárak ilyen arányu leverése megindul!*

De nemcsak a mezőgazdaságban pusztít a válság. Ugyanakkor, amikor az amerikai farmergazdák ezrével rohanják meg a megyeszékhelyeket, hogy segítséget követeljenek, az *ipari munkásság* is milliószámra kóborol az utcán. Az iparban is túltermelés és árutulhalmozás van, mert a fölhalmozott készle-

teken nem tudnak a mai magas árakon tuladni. A gyapot, a gummi, a petroleum, a kőszén, a nyersvas, az ólom világpiaci ára felére-harmadára zuhant és a fölösleg egyre duzzad, holott az emberek rongyosab-bak, mint valaha és minden árucikknek ezer helye volna, ha nem a kapitalista érdekek, hanem a dol-gozók szükségletei szerint osztanák el. Akkor nem dobnának kétmillió zsák kávé a tengerbe a braziliai ültetvényesek, csak hogy tarthassák az árakat, akkor nem étetnék föl a búzát a disznókkal és a kaliforniai kertészek nem pusztítanak el az érett szép gyümöl-csöt. Akkor nem volna az a képtelen árkülönbség sem, ami manapság a mezőgazdasági és ipari termé-kek között fennáll.

Persze, mint fentebb mondtam is, nemcsak az elosztásban van a baj, hanem a termelés fejtelenségé-ben. Ennek következménye, hogy teljesen felborult a termelés és a kereslet egyensúlya. Mégpedig nem-csak a mezőgazdaságban, hanem az iparban is. A tömegtermelésre berendezkedett nagyipar olyan munkarendet és ehez olyan gépeket állított be, amik mellett sokkal több portékát, sokkal kevesebb munká-sal állítanak elő. Hogy csak néhány *amerikai* példát említsünk: az automobilipar az 1919 és 1929 közötti tíz évben 42 százalékkal *emelte a termelését* (hárommillió helyett négy és fél millió kocsit gyár-tott évente) és ugyanakkor 350.000 emberrel *csök-kentette* munkásai számát. A vasuti forgalom is nőtt, a személyzet viszont negyedmillió emberrel fogyott. A szénbányák is többet termeltek millió és milliónyi métermázsával és mégis 100.000 embert eresztettek szélnek. A hivatalos kimutatás szerint az említett tíz év alatt 44 milliárd dollárról 37 milliárdra csökkent a kifizetett bérek összege. Vagyis kerék hétmilliárd dollárt (36 milliárd pengőt) spóroltak be a dolgozók

gyomrán. Amit persze nem úgy kell érteni, hogy ugyanakkor az iparmágnások is szűkebbre fogták a nadrágszíjját. Épp ellenkezően: a profit nagyobb volt mint valaha. Ezt nevezik *racionalizálásnak*, vagyis magyarul: *“ésszerű termelésnek”*.

Én bizony kevés ésszerűséget látok abban, hogy többet termelnek, mint amennyi kell, ugyanakkor pedig megfosztják a dolgozókat a vásárlás lehetőségétől, sőt koldusbotra juttatják őket. Ez a racionalizálás, és a kapitalista “ésszerűség” bizony hamarosan a mai gazdasági rend összeomlásához fog vezetni.

Hogy áll Magyarország ebben a válságos világban?

Természetes dolog, hogy a világválság Magyarországot is magával rántja a romlásba, annál is inkább, mert az ország mai kormányrendszere nem olyan, hogy haladni tudjon a korral, sőt inkább abban az irányban dolgozik, hogy visszataszítsa az országot a háborúelőtti nyomoruságos viszonyokba. Ennek a kormányrendszernek egyedüli fő gondja, hogyan biztosíthassa a maga here életét és a veletartók siserehadának fennmaradását. Magyarországot nyolc-tizezer mágnás, főpap, bankár, gyáros, nagykereskedő meg egyéb kufár-féle sajátította ki magának. Ezek tartják kezükben nemcsak az ország bugyellárisát, de a dolgozó nép életét, amit valóságos jobbágyi sorba aláztak. Lelketlen és könyörtelen módon olyan sápokat préselnek ki a már amúgy is tulontúl kiszí-

polyozott parasztból és munkásból, amik, főleg a mai gazdasági helyzetben, tulmennek az emberi lehetőség határán. Bánják is ők! Tőlük akár elpusztulhat az egész ország, csak az ő profitjukon hiba ne essék!

A világválság magában is nehéz megpróbáltatás, de ezt az elviselhetetlenségig súlyosbitja az ország urainak rablógazdálkodása. A földmivesnek és munkásnak alig van már betevő falatja, de az adóterhei olyanok, hogy azokat jobb időkben sem lehet megbirni. Mindegy: a hadseregnek, a csendőrségnek, a bíróságoknak, a hivatalnokok és börtönőrök hadának, meg a leventeoktatónak kell a pénz.

A nyolcmilliós Kismagyarországnak háromszor annyi kivatalnoka van, mint a huszmilliós Nagymagyarországnak. Ezeknek a vállán nyugszik a mai államhatalom. Ezeknek nem szabad megérezni a válságot! Mindegy, honnan veszi a paraszt az adórávalót. A keresetéből nem, az biztos. Hát veszi adósságra.

Hogy a magyar parasztság eladósodottsága milyen hallatlan mértékű, annak megvilágítására elegendő a következő pár adat, amit a hivatalos "Statisztikai Szemle" egyik legutóbbi számában hoztak nyilvánosságra:

A magyarországi földbirtokokon 1890 millió pengő jelzálogos bankkölcsön fekszik. Csaknem annyi, mint Magyarország földjének egész évi jövedelme. Ennek az összegnek a nagyobbik fele a kis és törpebirtokos gazdák vállát nyomja. Átlagos számítással a legszegényebb kiscgazdák földjének minden holdjára 262 pengő adósság jut. És az adósság nőttön nő és annál súlyosabb, mert nem törlesztéses, kiskamatos tartozás, mint amelyet a nagybirtokosok kapnak, ha-

nem rövidlejáratu drága uzsorakölcsön. No már most, ha hozzávesszük, hogy a 262 pengő *átlagos* adósság még a 26 és 28 pengős búzaárak idején csinálódott és hogy azóta a gabona ára öt-hat pengőre esett, akkor ez a teher a földnek egész értékét agyonnyomja. Ezért hallani most az Omge urai körében, hogy nem is igaz, hogy a magyar paraszt földéhes. Hiszen ha kínálják, akkor se kell neki a föld. Az a föld is sok már neki, amit a földreform juttatott. Annyira nem kell a föld, hogy amit már félig kifizetett, azt is visszaadja..

És ez így is van. De lehet-e csudálkozni azon, hogy az elszegényedett, agyonuzsorázott parasztság nem akar olyan földet, amivel csak újabb terheket vesz a nyakába.

Ez év végéig a törvény szerint meg kellene fizetni a nagy birtokokból kiparcellázott telkekért az utolsó rátát. De hiszen, ha a föld mai értékét tekintjük, annak árát már régen kifizették, tul is fizették. Mert a parcellázás óta a gabona árával maga a föld értéke is mélyen alászállott a pár év előtti becslésnek. Ilyen körülmények között még mindig rátákat követelni: ez olyan lelketlen zsarolás, *amit a parasztságnak vissza kell utasítania*. És erre nincs is más válasz, mint odakiáltani: *elég volt, nem fizetünk se váltástgot, sem adót!*

Sőt tovább megyek: a mai helyzetben már nemcsak teljes adósságtörlesztést kell követelnünk a dolgozó parasztság számára, hanem azt is, hogy a jogtalanul kizsarolt föld és házhelyváltságpénzeket kamatostul fizessék vissza.

Hogy él a magyar földmives szegénység ?

Mielőtt erre a kérdésre felelnénk, meg kell ismétel-
nünk, hogy alakultak a magyarországi hivatalos búza-
árak az utolsó években.

1913: 26 pengő	1924: 34-32 pengő
	1928: 26-28 —
	1929: 26-23 —
	1930: 21-14 —

Ezek voltak a hivatalos árak, az úgynevezett börzei árak, amit azok kaptak, akik még messziről se látták a buzatáblát, ahonnan arattak. A paraszt azonban mélyen ezeken az árakon alul kellett, hogy eladja buzáját, mert a közvetítő, a kartell érti a módját, hogy kihasználja a paraszt megszorultságát, pénztelenségét. Ismerjük jól a *zöldhitel* rendszerét, aminek révén az uzsorás ötvédelem, hatodával levágja a gabona árát. A háborúelőtti fuvardíjakaként szemben a vasuti szállítás is drágult. Viszont a kisgazda ma is ugyanazon szekaturáknak van kitéve a vasutnál, mint azelőtt. Ezt is a buza ára szynli meg, úgy, hogy a tavalyi 14 pengős buzaárból alig-alig látott többet 10-12 pengőnél.

A világválság és a magyar kormányzat gazdasági politikája folytán buzakivitelünk hihetetlen módon

összeomlott. A mai Magyarország jó termés idején 10 millió métermázsa gabonát tudott a kiviteli kereskedelem rendelkezésére állítani, kis és középterméses években 4-6 millió métermázsát. 1929-ben már nem sikerült többet külföldre eladni, mint 784.000 métermázsát, vagyis a legrosszabb termésnek alig egy-negyedét.

Azonban Magyarország gazdasági válsága nemcsak gabonaválság, hanem *ipariválság* is. Mindkettő majdnem egyforma súllyal nyomja az országot. Az ipar nem talál fogyasztót, mert a kisgazdatömegek nem tudnak eladni, mert a földmivesszegénységet a keresztény-nemzeti kurzus "gazdasági rendje" olyan tökéletesen kifosztotta, néhány ezer semmirekellő jóvoltáért annyira elszegényítette, hogy az képtelen magának a legszükségesebbet is megvásárolni.

De nemcsak az elszegényedéssel teszik lehetetlenné az elsőrendű iparcikkek beszerzését, hanem az *árpolitikájukkal* is. Miután a magyar iparbárók kierőszkolták, hogy a maguk termékeit óriási vámokkal védjék a külföldi ipar versenyével szemben, az ipari portékák árát tetemesen földrágították, úgy, hogy azt a posztót, aminek méterét 10 pengővel árulják a szomszéd országokban, Magyarországon csak a duplájáért lehet megkapni. Így van ez a mezőgazdasági szerszámok beszerzésénél is. Az a gazdaság, amelyik háború előtt öt hizómarha árából látta el egész háztartását ipari áruval, már két évvel ezelőtt ugyanannyi portékáért hét marhát kellett, hogy eladjon.

Ennek tudható be, hogy 1930-ban például feleannyi *cipőárut* se adtak el Magyarországon, mint 1929-ben, gyapjúárut is csak 46%-al kevesebbet, sört is feleannyit se mértek, mint az előző, szintén nem válsági év, azaz 1928-ban. Egyéb háztartási cikkek

ben pedig a fogyasztás épp a harmadára esett a régi-
nek.

De még megdöbbentőbb az, amit a *műtrágya for-
galom* körül tapasztalni, mert ennek nagy kihatása
van a termésre, a jövő évi kenyérre is. A Makói Gaz-
dasági Egyesület 1928 nyarán 80 vaggon, 1929 nyarán
50 vaggon és 1930 nyarán már egyetlen vaggon mű-
trágya-rendelést se kapott. Ugyanígy esett más vidé-
keken is a műtrágya-fogyasztás.

Ezek után külön magyarázat nélkül is el lehet
gondolni, milyen a sorsa az *ipari munkásságnak*.
Mert hiszen az iparbárók rossz üzleteit legelsősorban
ők sinylik meg, ők azok, akik éhbéren dolgoznak
akkor is, amikor jól megy a gyárosnak és az éhbéres
kenyeret is nyomban elvesztik, mihelyt annak "rosz-
szabbul" megy. Ma hivatalosan 100.000 főre becsülik
az ipari munkanélküliek számát. (A mezőgazdasági
munkanélküliséget hiába kérdezi az ember, mert azt
már nem is szokás számontartani).

A gabonaválság súlyos csapását még súlyosabbá
teszi az *állatforgalom* tetemes visszaesése. 1927-ben
még 70 millió pengő értékű állatot szállítottak ki
Magyarországból, 1928-ban már csak 57 millió pengő
áru volt a kivitel. Ujabb adataink nincsenek, csak azt
tudjuk, hogy a sertésstenyésztésben is ugyanilyen ela-
dási nehézségek uralkodnak, mert úgy a kivitel,
mint a belföldi huszfogyasztás meg zsirfogyasztás
ijesztő mértékben csökken. Az állatfölhajtás legtöbbször
hiábavaló, a kupecok, ha kínálnak egyáltalán,
lehetetlen silány árakat kínálnak a jószágért. Ezt
aztán a legszegényebb kiskazda is megérzi, mert az
nem gabonából, hanem az eladó hizójószágból
pénzel.

A *bortermelés* valamikor Magyarország egyik fő:

tos kereseti forrása volt. Ma teljesen tönkrement. A háború előtti utolsó évben:

1913-ban 100 millió pengő ára

1928-ban 5 — —

bort adtak el Magyarországról külföldre. A magyar állam akkora fogyasztási adóval — literenként 19 fillérrel — sújtja a bortermelést, hogy az nem tud a külföldi borokkal versenyezni. Hogy csak egy közismert példát említsünk, a messzi Spanyolországból szállított spanyol bor olcsóbb Bécsben, mint a szomszéd magyarországi bor.

Ilyen eladási lehetőségek mellett még elviselhetetlenek azok a terhek, amiket az állam különböző címeiken a földmivesnépre rak.

A *közterhek*, — amik alatt egyenesadó, utadó, közmunkaváltság, községi pótagó, egyházi és iskolaadó, meg levante pénz értendő, — nem szólva a szinte adószámba menő párbérről, pásztorpénzről, csőszbérrel meg más fizetnivalókról — 1918 óta pengőnként 63 fillérrel emelkedtek.

Buday Barna és Nagy Sándor, az OMGE (Országos Magyar Gazdasági Egyesület) című nagygazdaszövetség két szakembere számításokat közölt a pesti lapokban, amik szerint minden katasztrális holdra 35 pengő és 31 fillér közteher esett.

A földkataszter azonban tudvalevően úgy van megcsinálva, hogy a kisbirtokos holdja mindig sokkal több adót fizet, mint a nagybirtokosé. A szegény parasztot itt is nyomják, mert abból könnyebb kipréselni az adópénzt, mint a nagyurakból. A zsiros parasztot pedig kimélni kell, mert az a *megbízható elem* szemben a falusi szegénységgel, azt zsirozzák, mint a jó flintát, amit elő lehet venni, ha baj van. Tavaly ősszel, amikor az ország hatalmasai paraszt-

lázadástól féltek, Mannlicher-puskákat osztottak ki a gazdag parasztok között.

Ugyancsak az OMGE urai számították ki, hogy a 10 holdas gazda egész keresetének egynegyedét fizeti adóba. Ezzel is érveltek aztán, ha arról volt szó, hogy a *parasztot megfojtja az adóteher*. A jövedelem egynegyedét mégis csak le lehet adni a hazáért! — mondták. De ezzel a hazug képmutatással még saját feleiket se csaphatták be sokáig, nem hogy a parasztot. Mert a paraszt tudta, hogy adója sokkal többre nőtt már, mint a jövedelem egynegyede, hiszen azokat az adókat még a 32 pengős buzaár idején vetették ki!

Aztán még ha csak az egyenes adóról és tartozékaikról volna szó! De a köztehernek az egyenes adó csak a kisebbik fele. A *fogyasztási adó*, a *forgalmi adó* és a *vámok dézsmája* az, ami tízszeresen nyomja, fosztogatja az adózókat. Ezeket ugyan főleg a városi lakosságon veszik be és elsősorban a munkásság tömegei koplalják le azt a háromszáz milliót, amit ezen a címen bevételez az állam. De a forgalmi adókon és vámokon keresztül bőségesen kijut belőle a parasztnak is.

És mintha az a tucatnyi adó, aminek címén a falusi és városi dolgozókat sanyargatják, nem lenne elég, a magyar föld urai mostanában régi *jobbágykori*, *hűbéri adókat* ásnak ki kétszázéves sirjukból és a kezükre járó állami és községi hatóságok segítségével be is hajtják egyes védtelen paraszt falvakon.

Érthető, hogy ilyen körülmények között az *adóhatalékok* óriási summákra duzzadnak. Borsodmegyében ez év januárjáig egyes járások még negyedét se fizették be az adónak, Szabolcsban és Pestmegye egyes járásában is több, mint a fele adóval tartoznak a

parasztok, de más megyékben is többé-kevésbbé hasonlatos a helyzet.

Es ez nemcsak érthető, hanem így is van rendjén!

Minden fillér, amit ennek a mai kormánynak beszállítanak, a dolgozók elnyomását, kirablását hosszabbítja meg. Minden megtagadott adópengő egy-egy koporsószeget, amit ennek a népgyilkos rendszernek a koporsójába verünk.

Az adómegtagadás, ha szervezeten megy, mint már sok magyarországi faluban és városban, jelentős mértékben hozzásegítheti a parasztszegénységet a fölszabadulásához, sorsa jobbrafordulásához.

Hová költik az adómilliókat?

Elég egy szempillantást vetni az állam költségvetésére, hogy láthassuk: a dolgozók keserves adófilléreit pár ezer tisztí és uri naplopó költi el. Hogy a mai szegény és kicsi Magyarország sokkal többet ad ki hadseregére, akkor, amikor törvény szerint le volnánk fegyverezve, mint az állig fölfegyverzett, háborúra készülő monarchia idején. A békeszerződés szerint 35.000 embert van jogunk fegyverben tartani, a valóságban a hadsereg tényleges állománya jóval nagyobb. A soroztatás törvény szerint tiltva van, de a kormány ma már nyíltan behozta a kényszerkatonáskodást. A nyolcmillió Magyarországon éppen kétszer annyit költ a hadikiadásokra, mint a hétmillió

Ausztria, holott Ausztriában kétszer akkora zsoldot fizetnek a katonának, mint Horthyéknál. A magyarországi csendőrség, rendőrség vám- és folyamőrség — ami pedig szintén nem más, mint az álló hadsereg egy része, — egymagában akkora, mint más gazdagabb országokban az egész hadsereg. Több, mint *kétszázötvenmillió* pengőt herdálnak el évente a különböző című haderőre, de a tényleges hadikiadások javarésze más minisztérium költségvetésében bujlik meg. Így, hogy csak egyetlen példát említsünk a sok közül, az ujabban nagy titokban vásárolt *200 hadirepülőgépet*, ami tetemes milliókba került, „a közlekedésügy fejlesztése” címén könyvelték el. A *leventézést* pedig, ami tudvalevően szintén nem szolgál mást, mint a háborús készülődést, meg a szegénység fegyveres elnyomását és kifosztását, javarészt a községek, városok és megyék nyakába varrják. Nemrégiben Makón jajdultak föl az elkeseredett adózók, hogy *leventezésre 26.000 pengőt* vasalnak ki belőlük évente.

Lehet-e hát ilyen arcátlan fosztogatásra mással felelni, *mint szervezett adómehtagadással!*

Épp ezért már most követelni kell a csendőrség rendőrség és leventezés kiadásainak tetemes leszállítását. A mai kiadások egynegyede is több, mint elég erre a célra. A fönmaradó százmilliót rögtön a nyomorgó dolgozók segítésére lehetne fordítani.

“Három millió koldus”

A mezőgazdasági nincstelen munkások, kubikosok, féltelkesek és zsellérek tömege a magyarság legszele-
sebb rétege.

Oláh György ujságíró, az ellenforradalmi polgár-
ság egyik ügyes tollforgatója, könyvet irt a paraszt-
szegénység sorsáról. Könyvét így cimezi: “Három
millió koldus”. Ez magában is sokat mond arról,
hogyan látja a magyar földmivesszegénység helyze-
tét. A cím találó, de még igazabb volna, ha nem fe-
ledkezne meg a többi millióról sem, akiket koldus-
botra juttatott az a rendszer, amit ezzel a könyvével
is szolgálni akar. És a koldusok száma azóta is nőtt:
a gazdagoké talán kevésbbé, csak a zsebtük lett még
mélyebb és éhesebb, mert számukra is “romlottak a
viszonyok”, egyre szűkebbek a harácsolás lehetőségei.

Az ország ma két táborra oszlik. Az egyik oldalon
az eladósodottak, nyomorgók és éhezők nagy tömege,
a milliók. A másik oldalon a husz-harmincezernyi
élősdihad, mely nem termel semmit, hanem abból
duskál, amit a másik tábortól elharácsol, vagy elpa-
namázik.

A mezőgazdaság nincstelenjei még nincsetleneb-
bek, mint valaha, mert ma már az az éhbérrel fize-
tett munka is hiányzik, ami azelőtt kerülközött. Maga
Nagyatádi-Szabó, a nagy parasztáruló, kénytelen-
kelletlen beismerte egyszer, hogy már az ő idejében
is minden harmadik mezőgazdasági munkás állan-

dóan munkanélkül volt. De ősztől tavaszig majdnem mindenki koplal és nyomorog.

Ami a *mezőgazdasági béreket* illeti, hivatalosan átlag 2 pengő 10 fillérre becsülték a földmunkás-napi keresetét. A férfimunkás nyári időben 3.50 pengőt, télen 1.40 pengőt keresne, viszont a nőmunkás átlagkeresete hivatalosan se megy többre 1 pengőnél és a gyermekmunka 80 fillért ér. A hivatalos statisztika azonban itt is hazudik, mert az OMGE —, ami pedig a nagybirtokosok szervezete és jól ismeri a viszonyokat — a földmunkás átlagos évi keresetét 300 munkanapra 450 pengőben számítja ki, a nőmunkásét 240 pengőben, a gyermekmunkáét 50 pengőben. Viszont más szakemberek azt mondják, hogy a földmunkás átlagkeresete — ha dolgozik szakadásig! — nem több, mint 300 pengő. Egy másik példa szerint 20 kiló búzáért egy katasztrális hold takarmányt kell lekaszálni, megforgatni, felgyűjteni, szekérre rakni, vagyis öt napi munkát kellene végezni egy-kétpengőnyi pénzérték ellenében!

Pusztul a magyarság

Sokan épp ezért még irigyelni valónak mondják az uradalmi cseléd sorsát, mert az a konvencióval évi 4-700 pengőre is felmegy. Ami persze még nem jelenti, hogy megkeresi azt, amit létminimumnak neveznek, vagyis aminél kevesebből nem lehet emberhez méltó módon élni, mert azt polgári közgazdák is évi 1.200 pengőben számították ki. De még az a 4-700 pengős évi kereset is csak papíron van meg, mert a cselédi munkaszerződésnek meg van az a hibája, hogy természetben adják a fizetést, ami megnehezíti a pénzbe való átszámítást és megkönnyíti a cselédmunkás becsapását. Ami mellett a cselédember valóságos jobbágysorban él, teljesen kiszolgáltatva a gazdája kénye-kedvének.

Mindezek után nincs mit csudálkozni rajta, hogy a keresztény nemzeti pántlikával fölcifrázott magyarság pusztul az egész vonalon. Maga a hivatalos statisztika kénytelen elismerni, hogy például 100 Magyarországon született gyerek közül legfeljebb 30 éri el az öt éves kort, mert a többi elpusztul a rossz táplálkozás, rossz lakásviszonyok, az orvoshiány, ruha-hiány és egyéb nyomorúság következtében. De bámulatos volna, ha másként volna olyan országban, ahol a fővárosban magában 680 szülő asszonyt szedtek föl az utóbbi évben az ucca-kövezetről. Svájcban például csak 7 gyerek hal el 100 közül az első esztendőben.

Nálunk különösen nagy a gyermekhalandóság, — de a felnőttek pusztulása is — a tuberkulózis követ-

keztében a nagy uradalmak vidékén. Így például a Tarnavölgyében, ami engem közelről érint annyiban is, hogy a földieimről van szó. Itt, ahol a Tarna évről-évre szabályszerűen elönti a falvakat és a környező, alacsonyabb fekvésű telkeket, mert a magyar államnak csak templomokra és börtönökre, meg katonai handabandára van pénze, de nem jut vízszabályozásra, itt az utóbbi tíz év óta évről-évre valóságos éhínség dühöng. Az emberek nyaranta az utmenti eperfákról táplálkoznak. A földet az asszonyok művelik, hogy a férfiak eljárhassanak munka után a bányákba és a gyárakba. Majd, amikor messze környéken kifogyott minden munka, Kanadába, Franciaországba és Amerikába vándoroltak az emberek; voltak, akik a tarnavölgyi Istenmezejéről gyalog tették meg az utat Franciaországig, csakhogy megszabaduljanak az otthoni éhhaláltól. A világválság azonban becsapta az ajtót Amerika és Kanada, de még Franciaország felé is. *Nincs már hová menekülni a nyomorúság elől:* a kapitalista gazdaság válsága mindenütt milliókat kerget az uccára.

De ugyanilyen híreket hallunk Zirc, Szeged, Debrecen és a Tiszántul sok vidékéről. Vályogviskókban, összezsufoltan, tüdővésztes járványfészkekben szynlődik a magyar földmunkásság. A gyerekek éhezve, rongyosan járkák a téli havas-sáros utakat az iskolába, ahol van iskola, mert a Tarnavölgyében és másutt is, sok helyt még mindig egész nemzedékek nőnek fel iskola nélkül.

De ez így van jól a mai kormányzatnak, mert ez fél a betűtől, az irni-olvasni tudó paraszttól. Falun még az újságolvasást is szigorúan ellenőrzik, pláne ha nem olyan újságról van szó, ami a kormány kedvére ír. A szervezkedést kiméletlenül üldözik, amit annál könnyebben tehetnek, mert hiszen a Szociál-

demokrata Párt írásban kötelezte magát Bethlennek, hogy lemond a falusi dolgozók megszervezéséről. Ha most, tíz év után, tesz is holmi tessék-lássék kísérletet, hogy tábort csináljon magának a földmivesség körében, ma már vége a becsületnek és nehéz is tiz esztendő árulását jóvátenni.

Mit tesz a kormány a parasztert?

Nézzük már most, hogy történik-e mégis valami, a kormány vagy a vármegye részéről, hogy ezeken a bajokon segítsenek?

Valami történt... Miután a földreformot nem lehetett egészeen elkerülni, mert hiszen a magyar földmozgalom nyomása alatt még Romániában, Csehszlovákiában és Jugoszláviában is csináltak kénytelen-kelletlen valamelyes földosztást — ezelőtt 11 évvel hoztak Pesten is egy törvényt, ami kimondta a magyar paraszt jogát a földre. Hogy milyen földre és milyen áron, az más kérdés. Hat esztendeig gyurták-faragták a törvényt, nézzük hát, mi is lett Nagyatádi és Meyer földosztásából?

A mai Magyarországnak 16 millió katasztrális hold megmívelhető földje van. Ebből az ezerholdasoké volt 5 és fél millió hold, közel 3 millió holdon a százholdon felüli középbirtokosok gazdálkodnak. Eszterházy Pál hercegnek, szegénynék, már csak 220.000 holdacska jutott, (a háború előtt 415.000 holdja volt) az egri, kalocsai és veszprémi katolikus

puspököknek és a katolikus vallásalapnak 300.000 hold földje volt. Ezzel szemben egy millió kis és törpebirtokos osztozott 3 millió hold földön.

A másfélmilliónyi földnélküli szegénységnek összesen 927.000 hold földet szánt a Nagyatádi-Meyer féle földreform. Ebből azonban 424.000 hold esik az úgynevezett vagyonváltságra, ami készpénz helyett földben fizethető egyszeri vagyonadó volt. Ugy, hogy a földreform céljaira kisajátított 500.000 hold alig teszi ki az ezerholdas nagybirtokok egytizedét. Ha most hozzávesszük, hogy nagyrészt nem az ezer és tízezer holdas nagy tagból, hanem kis és középbirtokosok földjéből hasították ki a "földreform" céljaira szolgáló földet, kitűnik, hogy a nagybirtokosok földjeiknek mindössze egy huszadát (5%) adták le...

Hivatalosan 400.000 földigénylő kapott telket. Ezek közül 50.000 középosztálybeli "érdemes", vitézi székes hadfi, (tiszt, altiszt és egyéb zsandár) pap és hivatalnok 100.000 holdat kapott, de ezek aztán a javát, hozzá ingyen, hozzá olcsó állami kölcsönt is a berendezkedésre l...

Ezzel szemben hogyan "osztották a földet" a parasztnak? Amit erről el akarok mondani, azt mind tizenhárompróbás keresztény és nemzeti forrásból veszem. Itt van például a "*Magyarság*" című fő kurzuslap szerkesztője, a busmagyar *Milotay* István, aki annakidején nagy hozsánnával adózott Horthynak és a mai keresztény-nemzeti rendszernek.

Milotay az OMGE jelentését a földreform végrehajtásáról négy hosszú cikkben ismerettette és azt írta, hogy "e jelentés olvasása közben úgy érzi az ember, mintha feneketlen mélységbe zuhanna" olyan megdöbbentő nemzetcsalással találja szemben magát.

Általában olyan földeket "osztottak" amik: 1.) fél-

reesnek minden uttól, 2.) jóformán hasznavehetetlenek.

Hogy milyen gondosan kikeresték a parasztnak a félreeső és messzi tagokat, erre csak az alábbi példát idézem: *Buday* Barna az OMGE. útján körkérdest intézett az új gazdákhöz arra nézve, hogy ki milyen helyen kapta a földjét. 400 helységből adták azt a választ, hogy a *legközelebbi földek öt kilométerre esnek a falutól*, de például Szentes vagy Hajduböszörmény vidékén 20-25 kilométer távolságra esnek a lakóhelytől a kiosztott parcellák.

Ami a föld *minőségét* illeti, az épp olyan silány volt, mint az egész törvény. A legtöbbször árvizes, szikes, elhanyagolt földek. Mint például *Szentesen*, ahol a Weiss Manfréd birtokából épp az árterületet adták oda nagylelkűen az új földtulajdonosoknak, akik persze hamarosan hanyatt-homlok menekültek belőle. Vagy *Tolnatamásin*, ahol Wimpffen Szigfrid gróf birtokából éppen azt a földet hasították ki, amit már 16 év óta nem tárgyáltak.

Ahol azonban jó volt a föld, ott olyan drágán adták, hogy aki megvette, az úgy belebukott, hogy nemcsak az új földet vesztette el, hanem még a régi vagyonkáját, házáat, hizóit is belevesztette. Így volt ez Kiskanizsán, Új Kigyóson vagy Simontornyán, (ahol 400 pengős földért 1.400 pengőt vasaltak ki a földéhes parasztoktól) Okányon, ahol az 52 éves törlesztés fejében holdankint kerek 2.400 pengőt akartak kicsalni a szegény földmivészekből, — Derekegyházán, a Gerliczyek deszki uradalmán, ahol a tönkrement földesurat kellett az uzsoraárak segítségével "szanálni". És még sok-sok ezer hasonló esetben.

1930-ban 12.000 ilyen földreformos kisbirtokot árvereztek.

1927-ben 130.000 új "földesgazda" már 10 millió pengővel volt hátralékban az osztott földekért. A földigénylők másik fele egyáltalán nem akar fizetni... Széchényi Aladár gróf maga panaszolta egyszer, hogy 200.000 hold földet otthagytak az igénylői és az most parlagon hever. De a többi is igyekezett szabadulni a földtől, amihez a magyar keresztény-nemzeti uralom juttatta. Tavaly már *egymillió hold eladó földet hirdettek!*

Maga Vass József, a volt népjóléti miniszter tavalyi veszprémi beszédében — amikor a hangulatot ingyen osztott pörkölt és turócsusza javította — új reformot ígért, mert ki kellett mondanía, hogy az eddigi rossz.

*
* *

No de a kormány látja a bajt... siet is segíteni. Azért csinálta a *svéd* gyufagyári társasággal a *kétszázmilliós kölcsönszerződést*, hogy a földreform okozta bajokon segítsen. Még pedig úgy, hogy a kétszázmillió pengővel *segített a nagybirtokosokon*. Kifizette nekik a földárakat, amiket a becsapott szegény parasztok nem akartak vagy nem tudtak megfizetni. A paraszton pedig úgy segítettek, hogy fölemelték a gyufa árát. No mert a svéd milliomosok se adták ingyen a sok pénzt: cserébe át kellett engedni nekik a kizárólagos gyufaárusítást, amin egész rendszeren betérülnek a kamatok.

Minthogy pedig a paraszt nagyon sok helyt visszadobta már a földet, amibe beleölte maradék kis pénzét és erejét, a svéd milliókból a nagybirtokos urak szépen visszavásárolták a földjeiket.

Jött a *boléta akció*. Ezzel is a parasztot akarták menteni, legalább is azt hirdették. A buza árát föl-

csapták mázsánkint néhány pengővel, amivel sikerült ugyan a kenyér árát megdrágítani, de a paraszton nem segítettek, mert hiszen a bolétán csak az a nagygazda kereshetett, akinek sok eladni való gabonája volt, annak se fizették ki a bolétapénzt, csak letudták az adójába...

Hogy jobban lássuk, kinek csinálták az egész bolétakciót, ime a hivatalos statisztika:

“A buzaboléta 36 millió pengő hozadékából a nagybirtokosoknak jutott 31 millió, a középbirtokosoknak 4,5 millió pengő...”

Számitsák ki, mi maradt a milliós kisparasztömegnek ?

*
* *

Aztán a *takarékosság* jelszavával házalt a kormány. Ezen a címen be is szüntettek néhány kórház építési tervet, iskolát, népjóléti jellegű akciót. Ugyanakkor azonban vagy husz millió pengővel emelték a katonai, esendőrségi és börtönügyi kiadásokat !

Hány féle cimen nyuzzák a parasztot ?

Az állam példáján vérszemet kaptak egyes bankok is. Mint például a *Földhitelbank*, mely — hogy segítsen a földreformot megjavítani, — maga is beállt parcellázni. 4.800 hold földet osztott szét: egy év leforgása alatt kerek *egy millió pengőt keresett rajta*.

Ki bőrén kereste ? Nem is kérdés: a szegény földéhes paraszt bőrén.

A "*Futura*" nevű gabonabevásárló szövetkezet még szebb boltot csinált. Természetesen állami támogatással összevásárolta a gabonaalkuszok-ügynökök elől a termést, szintén azon a cimen, hogy a parasztot menti. Egyetlen évben (1929) saját kimutatása szerint *30 millió pengőt keresett* a Futura a parasztmentésen. Ennyi volt a "*tiszta nyereség*"... hogy mennyire piszkos volt ez a *tiszta nyereség*, mennyi keserves parasztverejték, vér és könny tapad rá, azt most nem is érdemes firtatni. Majd számon kérjük egyszer ! Talán nemsokára !

A Futura nyomán *Export-szindikátus* néven olyan társaság alakult, — szintén *kormánytámogatással*, — amelyik a gabonát a külföldre liferálta. Hogy minél zsirosabb haszonnal dolgozhasson, a kormány olcsó pénzt juttatott neki. Bezzeg a paraszt, az nem kaphat 14-18 százalékos kamaton alul pénzt a bankuzsorásoktól. A nép pénze is csak az uraknak fiadzik.

Szindikátusok, kartellek egymás sarkába taposva

rohanták meg mind a falut,, hogy kiki megcsinálja a maga boltját a másik orra előtt. Egyik a tejet szedte össze, persze potom áron, másik a hizókat, a gyapjút, a kukoricát, a bőrt. Abban azonban valamennyien megegyeztek, hogy a paraszt bőrére dolgoznak. Azt igyekeznek ma is lehuzni.

Hogy és mint mentik a parasztot?

Persze sokan látják, hogy ilyen alapon hamarosan ebek harmincadjára kerül a Horthy-Bethlen uralom és igyekeznének a parasztságot még az utolsó órában valamivel lekenyerezni.

Faluszövetség néven összálltak a falu közismert elnyomói: jegyzők, papok, nagybirtokosok, levanteok tatók és parasztmentő akciókat kezdeményeztek.

Ilyen akció például a "*Faksz*" (Falusi Kislakásépítő Szövetkezett). A Faksz az államtól kapott 10 millió pengővel kis családi házakat építtetett, persze nem ingyen, hanem hitelbe, üzleti alapon. Hamarosan ki is tűnt, hogy mire volt jó az a rajongó szeretet a parasztság iránt: száz meg száz kimustrált tisztet és egyéb léhűtőt ültettek be zsiros hivatalokba, 3 milliós rendelést adtak az OFA nevű testvérvállalatnak, amelyik az építkezéshez fát szállított. Tamássy igazgató úrnak havi 8.000 pengő fizetést szavaztak meg... Az első üzleti évben 400.000 a második évben már

800.000 pengőt keresett a "Faksz" a parasztok kislakásain...

*
* *

Hosszú sora van még hátra az ilyen vagy még gyálázatosabb népmentő panamáknak. A legtöbbjéről nem is vehet az ember tudomást, mert a Bethlen kormány nem azokat üldözi, akik a népet fosztogatják, hanem azokat, akikben még akad annyi bátorság, hogy a csalók és panamisták ellen fel mernek szólalni. Amin szintén nincs mit csudálni, hiszen Bethlenék-Horthyék, meg a Futura, Faksz és egyéb rablőszövetkezet vezérei egy huron pendülnek.

A magyarországi földmunkásság pedig már nem is hederit az efajta házhely meg házépítő akcióra. A fehér banditáktól nem vár az már semmit. Ami pedig a lakást illeti: eljön rövidesen az ideje annak, hogy a nagybirtokos urak, a zsiros népnýúzó parasztok és szolgabírák kényelmes háza megürülnek... majd jut azokban megfelelő lakás mindenkinek!

Mit igérnek az új parasztfogó pártok?

Mint fentebb mondtuk, a fassisza kormány és csatlósai érzik, hogy a kizsákmányolást és néptiprást túlmesszire hajtották és hogy rövidesen nagyon meg fog gyűlni a bajuk a paraszttal. Milotay István, a pesti "Magyarság" című fassisza ujság szerkesztője azt írta nemrégiben, hogy már nem is mer a falvakba kinézni, mert "*ijesztően kísért egy parasztfordalom réme*".

Ettől félnek ők: a *parasztfordalomtól*. Ami pedig el fogja őket söpörni cifra sujtásos tisztjeikkel, bankjaikkal, kakastollas csendőreikkel és adóvégrehajtóikkal együtt.

Ezért adták ki a kormánypárt soraiban a jelszót: ki a faluba, menteni a zsiros profitot adó hazát, amíg nem késő. Ezt ma már kormánypárti jelszavakkal nem lehet csinálni. Ezért hamarjában három ellenzéki parasztpárt is fölütötte a fejét, sőt a szociáldemokraták is jónak látták tultenni magukat a tízéves szerződésen és előszedni a régi lomok közül az agrárprogramot.

*
* *

"Független Kisgazdapárt" címen Szijj Bálint és Gaál Gaszton alakítottak egy úgynevezett ellenzéki parasztpártot. Mindketten nemrég még a Bethlen Egy-

ségéspártjában kussoltak Mayer Jánosék és Bethlenék mögött. Most azt hirdetik, hogy a régi Nagyatádi Szabó féle programmot képviselik. Vagyis a nagybirtokkal való paktálás és hazug parasztfogás politikáját.

Programmjukon egyebek közt a régi jobbhagyrendszer maradványainak eltörlését hangoztatják, vagyis beösmerek, hogy a hűbéri adózás és kényszermunka csökevényeit egész az utóbbi időkig türték.

Általános választójogot is követelnek, de csak módjával. Addig már nem mernek elmenni, hogy minden huszáven felüli dolgozó férfinak és nőnek legyen szavazati joga, pedig csak ez lehetne egy új választójog alapja.

Hangos demagógiával handabandáznak a mai rendszer ellen, de egyuttal azt is bejelentik, hogy "a kommunizmus árnyaival szemben" fel akarnak vonulni Budapest uccáin. Demokráciát követelnek, "általános titkosat", amig künn állanak a hordón. De benn a parlamentben hűségesen megszavaztak mindent, amit a jograblás kormánya akart. Szidják a Habsburgokat, mert tudják, hogy a magyar parasztság gyűlöli ezt az élősdit familiát, de azért királyt akarnak választani, nehogy azt higgye valaki, hogy ők is tanultak valamit a háború utáni Európa példájából, vagy akár Spanyolországból, ahol pokolba kergették a királyt. És királyválasztó komédiájukat a köztársasági Kossuth nevével takargatják. Földosztást is ígérnek, "erőteljes nemzeti birtokpolitika" címén, a hitbizományok megszüntetésével. De nehogy komolyan vegye valaki ezt a parasztfogást. Már a békési gyűlésükön siettek megnyugtatni a hitbizományosokat:

"Persze ezt nem úgy kell érteni, hogy fogjuk a láncot és menjünk neki a nagybirtoknak !..."

Nem, nem, a jogaiból és kenyeréből kisemmizett parasztszegénység nem fogja úgy érteni a *Sziji-Meyer* féle demagógiát, hogy neki a Sziji Bálint pártjával kell földosztani. Mert arra ugyan várhatna! Az efajta áellenzéki, de szivből fassizta és ellenforradalmi zsiros paraszt-pártokkal úgy fog elbánni, mint legveszedelmesebb ellenségeivel!

Hasonló szemfényvesztő célatokkal készült a *Szociáldemokrata Párt új agrárprogrammja is*. Először megmutatni a munkásság felé, hogy már mernek ők is foglalkozni a parasztkérdésekkel, másodsor megmutatni a kormánynak, hogyha ki is megy a Szociáldemokrata Párt a falvakba, attól nem kell félni, mert lám milyen jámbor követelésekkel állanak elő. *Kárterítési földreform*. Ami azonban nem terjed ki a "termelés fontos érdekeit szolgáló földekre". Hogy melyik föld szolgálja a termelés fontos érdekeit, azt a szociáldemokraták Horthyék alispánjaira bizzák. Aminthogy az egész programmból kifelejtették azt, hogy *ki fogja végrehajtani az agrárreformot*, a földosztást? Megint a Bethlen-Mayer-Peyer féle paktum-társaság?

Amig Sziji és Gaál Gaszton társasága főleg a közép-paraszságot igyekszik magának megnyergelni, addig *Dénes István "Független Parasztpártja"* kezdetben a földmunkásságot szédítette hangzatos ellenzéki szövegekkel. Szidta a bankokat, amiben igaza volt, lapjában kimutatott sok-sok könnyen kimutatható gazdaságot, amit a Bethlen kormányzat művelt. Egy évi fizetési haladékok kért a kis gazdáknak, azt követelte, hogy le kell szállítani a földreform adta földek árát, a vámokat, a kamatot, szüntessék meg a bírósági és végrehajtási eljárást a parasztság tartozásai ügyében...

Nem is nehéz ilyen nagyon is jogosult kívánságok

mögé tábort keríteni, addig legalább, míg a tömegek át nem látnak az egésznek parasztfogó fassisztaságán. Azon, hogy a *fizetési haladékok* olyan kormánytól követeli, amelyik épp a nagybankok szolgálatában csinálja a politikáját. A nagybankok pedig egy ilyen éves fizetési haladékok (moratóriumot) nem bírnak el, nem fognak megadni.

Hasonló népbolondítás azt elhitetni, hogy a bankok, nagybirtokosok és gyáriparosok, — akiket a dolgozó néppel szemben azonos érdekek kovácsolnak egy frontba — önként lemondanak majd a földváltáság feléről, vagy a vámokról, amik az ő profitjukat védik, vagy a végrehajtások felfüggesztéséről, ami a moratóriummal egyet jelent, mert manapság senki se fizet kényszerűség nélkül, pláne uzsoraadósságot...

Hogy mindaz a sok szép maszlag, amivel a Dénes-féle műparasztok a népet befogni igyekeznek, mire szolgál, azt maga Dénes István mondta meg, amikor azon panaszkodott, hogy a Szijj Bálint százholdas kiscgazdái nem akarnak az ő pártjával szövetkezni, amikor kiköpte, hogy a Független Parasztpárt elsősorban "a kommunizmus és a moszkvai vörösök ellen" akar harcolni!

Másodsorban pedig a képviselőházi mandátumokért.

— "Mért irigykednek ránk a vezérek?" irta keserű sóhajással egy cikkében, "*hiszen van elég mandátum Magyarországon!*"

Körülbelül ugyanezt mondja a másik "ellenzéki" parasztvezér, vitéz Bajcsi Zsilinszky Endre, az egykori (és igazi) parasztvezér Achim András gyilkosa, aki azzal követel teljes mozgási szabadságot az "ellenzéki" parasztpártnak, hogy *máskülönben a föld alá*

megy és a kommunizmus felé fog fejlődni a parasztság mozgalma.

Ugyancsak a kommunizmus réme nevében tiltakozik a pesti "Magyarság" című ujságban a már említett *Milotay az ellen*, hogy a kormány itt-ott elnyomja ezt a szervezkedést. Mert, — mondja nagyon találóan — a mai államrendnek szüksége van ilyen ellenzéki mozgalomra. Nagyatádi is azzal követte el legnagyobb hibáját, hogy túlkorán ment be a kormányba. *Ezért veszítette el népszerűségét a parasztság körében.*

A helyzet bizony ma az, hogy "akármerre megy a magyar Alföldön, mindenütt a forradalom rémével találkozik". Ez ellen kéne valami jó kisgazda-szervezkedés.

"Mert most csak egy nyitott ablak van: a szociálizmus. A kommunista szervezkedés elérhetetlen, megfoghatatlan, bebörtönözhetetlen, mint a levegő. Maholnap csak ez az egy nyílás lesz, ahonnan napfény és világosság jutt a földmivességhez..."

Maholnap, — mondja Milotay. Sok jel mutat arra, hogy inkább ma, mint holnap.

Dorozsmán már a *forradalom* mellett tüntettek a parasztok. Maróthy Istvánt, az ottani földmivesspárt elnökét már azért tartóztatták le, mert az hirdette, hogy *nemsokára jönni kell a parasztkormánynak és a forradalomnak*. Kazinczy Pál cipésmestert és Bodó Lajosnét szintén azért csukták be. A szatmár-megyei Penészleken — egy pesti ujság cikke szerint — a földmivesség napról-napra várja az *oroszországi vörösök eljöttét*. És a cikkíró, a már idézett Oláh György, riadtan állapítja meg, hogy mennyire izgatja már a nép gondolatait ez a két szó: *oroszországi vörösök*.

Budapesten és az ország minden nagyobb városában, hetenkint-havonként rendeznek Horthy-Bethlenék pribékjei nagy kommunista hajtóvadászatot. Fognak is sokat, de hasztalan, mert "a forradalom az bebörtönözhetetlen, megfoghatatlan, olyan az, mint a levegő!"

Magyar igazságok, magyar hazugságok

Tizenkét éve járja már az uri ricsaj, az ellenforradalom dáridója, a hazafias maskarabál. Utött a tizenkettedik óra, itt az éjfél, most le kell vetni az álarcokat, az álruhákat. Aki pedig még mindig nem akarja letenni a cifra cafrangokat, arról mi rántjuk le. Most végre látni akarjuk, hogy is néznek ki a pőrére vetkőztetett nagyságok és hazugságok.

Le azzal a főpapi paláستtal, hadd lássuk egyszer a kapzsi képmutatásnak azt a lólábát, amit alatta rejtgetnek.

Hol volt az a szeretet, amit Krisztus, a szegények profétája nevében hirdettek? Talán azon a 300.000 holdnyi zsiros földön látni, amit orcátlanul kihasi-tottak a nép testéből és amiből ma sem akarnak egy talpalatnyit se leadni?

Talán a zirczi apátságtól tanuljuk a "keresztény szeretetet", aki elkergette sok esztendő uradalmi cselédeit csak azért, hogy fele bérén fogadjá vissza őket?

Vagy talán a pápa a példaképe a krisztusi szegénységnek? Aki kétmilliárdot zsebelt be Mussolinitól, aminek fejében megáldotta annak néptipró és bér-gyilkosokkal uralkodó kormányzatát?

A Békekrisztus nevében áldották meg az egyház urai a gázbombákat és később a Horthy pribékek herélőkéseit.

Aztán hol és mikor verték ki az uzsorás kufárokat a templom csarnokaiból, a bibliai Krisztus példája szerint, aki még a kamatszedést is elkárhoztatta? Papjainknál épp az ellenkezőjét láttuk, hiszen ők ma a rabló kapitalizmus fő-fő szószólói.

*
* *

Tizenkét esztendő óta jóformán alig lehetett mást hallani Magyarországon, mint a "nem-nem sohás" réjjákat, nemzeti hiszekegyeket és revíziós szólamokat.

Lássuk, mit is jelentettek ezek a valóságban?

Először is a határrevíziós handabandák élén épp azokat látjuk, akik a háborút előidézték, kihívták, azután dicstelenül elvesztették és végül aláírták a trianoni békeszerződést. Akik bevezették a románokat, hogy még azt is elhurcoltassák Magyarországról, amit talán a békeszerződés otthagyt volna.

Ezek az urak azok, akik Rothermere lordot, az angol újságkirályt körültömjénezték és azt hitették el magukkal és másokkal is, hogy az angol mágnás uri passzióból képes visszacsinálni azt, amit a kis és nagy Antant hatalmai kieroszakoltak. Persze, a Rothermere akció csunya kudarcra végződött. Ámha a kalandos terv sikerült is volna, épp hazafias mág-násaink vágtak volna hozzá savanyu képet. Az egyi-

kük ki is bökkentette, hogy a Rothermere-féle határrendezés révén Magyarország megint csak buzatermő területtel nagyobbodnék, az pedig mégjobban lenyomná a búzaárakat. Amiből megint kitűnt, hogy ezeknél a hazafiaknál a magtár kérdése előbbre való a határkérdésnél.

De hiszen ezek az urak maguk is nagyon jól tudják, hogy a békeszerződés revíziójával olyan állapotokat akarnak visszahozni, amik magukban is rosszak voltak, amik miatt ránk szakadt a háború. És ha valami úton-módon egész Romániát és egész Jugoszláviát vagy Csehszlovákiát Magyarországhoz csatolnák, a mai nyomoruságon azzal se segitenének. Legföljebb a rongyos Kismagyarországból egy még rongyosabb Nagymagyarország lenne.

Mert hiszen ott van a győztes Románia és Lengyelország példája. Hiába duzzasztották kétszerakkorára a területüket, a gazdasági helyzetük nem hogy megjavult volna, hanem inkább megrosszabbodott.

Ez a határrevízió, ahogy a hűhós hazafiak hirdetik, békés uton el se képzelhető. És az új háború Magyarországra — még az alig elgondolható győzelem esetén is — csak szörnyű szerencsétlenséget hozna. Mert ez a háború nem lenne más, mint hogy egyik koldus ország belegyőz a másik koldusállamba.

A trianoni békeszerződést úgy megváltoztatni, ahogy azt a kardcsörtető leventevézérek hirdetik, képtelenség. *A mai állapotok fönntartása is az.* A versaillesi és a trianoni békeszerződés nemcsak igazságtalan, hanem tarthatatlan is. De ezeken csak egyféleképpen lehet segíteni. Ugy, hogy Magyarország városi és földmivesmunkássága megteremti a dolgozó tömegekre épített új állami rendet. Az ilyen magyar államnak nagy hatása lesz a szomszéd orszá-

gokra is, mint ahogy az októberi és a márciusi forradalomnak is megvolt a maga hatása. A szocialista munkás és parasztállam erős rokonmozgalmakat fog kíváltani a szomszédos országokban, amik megteremtik az alapját egy olyan testvéri együttműködésnek, ami százszor többet ér, mint a régi területnek felében vagy harmadában való visszafoglalása.

A magyar határok nagyobbarányu és igazságos átrendezése szerintem csakis a dolgozók önrendelkezési joga alapján gondolható el. Az új Magyarország és ennek forradalmi kisugárzása alatt megújuló szomszéd államok között viszont a határkérdésnek már sokkal kisebb jelentősége lesz, mint amilyet a nemzetiségi acsarkodásokból élő magyar-román vagy cseh hazaffyak adtak neki.

Ha létrejön a dolgozók gazdasági és szociális érdekközössége alapján a *dunai országok szövetsége*, azon belül megszűnik a nemzetiségi elnyomás, ezzel eltűnnek a mai mesterségesen szított ellentétek és elhalványulnak azok a határvonalak is, amiket a mai rend politikusai húztak a népek közé.

A különbség köztünk és a húhós revízióshazafiság között — egyebek közt — az is, hogy ahelyett, hogy a határrendezés címén belerendezzük magunkat újabb igazságtalanságokba, ahelyett, hogy kizárólag földrajzi célokat követnénk, mi olyan rendezést akarunk, ami gyökeresen kiirtja a régi bajokat és új talapzatra építi föl a dolgozók Magyarországot, a dolgozók Európáját.

Hogy oldották meg a parasztkérdést Oroszországban ?

Mialatt Magyarország, Európa és Amerika a válság örvénye mélyén vonaglik, lássuk, mi történik Oroszországban ? Hogy van az, hogy az a vörös kormányzat még mindig él, holott minden héten legalább egyszer elkántálják a halálát ?

A kommunista forradalom első nagy cselekedete az volt, hogy a földkérdést a parasztsággal egyetértően, sőt együttesen rendezte.

Ez a magyarázata annak, hogy miért volt képes ez a több odalról, délről, északról, nyugatról és keletről megtámadott szovjetállam ellenségei felett diadalmaskodni. Mert bizonyos, hogy sem a maroknyi Kommunista Párt, sem a Vörös Hadsereg nem bírta volna kiverni a forradalom földjéről a fehér gárdisták antant-pénzzel és fegyverrel megszervezett hatalmas hadait, ha a parasztság nem áll a szovjetállam oldalára ! De hogyne segített volna neki, mikor látta, hogy csak ez védi meg a földjét. Mert ahová a Wrangel-Denikin-Petlyura féle fehér uralom befészkelte magát, ott ennek első ténye az volt, hogy elvette a már kiosztott földet és visszaadta a hercegi és grófi uraknak vagy a pópáknak.

A földhözjuttatott orosz parasztságnak véres harcokat kellett vívnia a visszatolakodó elnyomók ellen. De ez a hősi korszak már idestova tíz éve elmúlt és bekövetkezett a munka korszaka. Ebben is óriási nehézségekkel kellett megküzdeni. Mert a polgárháború

után rengeteg rom maradt vissza. (A kivert fehérék nem kevesebb, mint 7.000 vasuti hidat robbantottak föl maguk mögött). A zsíros parasztok, kihasználva az első évek nehézségeit, rávetették magukat a kisebb, szegényebb gazdákra, újra kiuzsorázták őket, összeharácsolva termékeiket és jószágaikat. Az orosz államnak pár évvel ezelőtt ismét hadat kellett üzennie — ezuttal nem a grófoknak és egyéb bojároknak, mert azok már túl voltak a határon — de az újra fölkapaszkodó zsíros parasztságnak, a *kulákoknak*. Ezért kellett sok milliárdos állami segítséggel megszervezni az új szövetkezeti gazdálkodási rendszert, aminek az az elve, hogy nemcsak megakadályozza a kisparasztság spekulációs kizsákmányolását, hanem a termelést is okszerűbbé és gazdaságosabbá és a paraszt sorsát biztosabbá és jobbá teszi. Ezt a szövetkezeti gazdálkodást *kolkhoz*nak nevezik, amin belül minden gazda vagy munkás megtartja a maga egyéni vagyonkáját, házá-t-jóságát, csak a földet művelik meg közös munkával, közösen szerzett vagy bérelt géppel, alaposan kidolgozott terv szerint, ami versenyképessé teszi a paraszti üzemet a nagy gazdaságokkal.

*
* *

Magyarországon is, amikor végrehajtjuk a földosztást, amiről korábban szóltam, gondoskodnunk kell olyan gazdálkodási rendszer bevezetéséről, ami a mai nehéz viszonyoknak megfelelőbb és a versenyképességet biztosítja. A föld új elosztását, mint azt már 1919-ben is hirdettem, a szövetkezeti rendszer nagyszabású kiépítésével kell kiegészíteni. Mert nadrágszjitelteken nem lehet modern motorosekéket (traktorokat) alkalmazni. Ezért szükséges, hogy a föld megművelésének bizonyos ágait és a termények értékesíté-

sének megfelelő részét is közösen szervezzük meg. Bár az orosz rendszer nagyon jónak látszik — már 30 millió orosz paraszt dolgozik ezekben a kolkhozokban — minden országnak saját különleges viszonyaihoz kell azt idomítani.

„Az ötéves terv”

A mult években megindult a nagy ipari és mezőgazdasági föllendülés is Oroszországban. Száz meg száz új gyártelep épült, újabb bányákat tártak fel, sokezer kilométernyi új vasutvonalat meg hatalmas vizierőműveket építettek, (48 óriási villanytelepet, amik közül egyesek vetélkednek a legnagyobb amerikai villamosművekkel). Az ország árutermelésének tömegét a cári idők 6 és fél milliárd aranyrubel értékű termeléséről 21 milliárd arany rubelre emelték. Ugyanakkor, amikor Amerikában egyharmaddal csökkentették az automobilépitést, Oroszország meghatszorozta automobilgyártását. (Az eddigi 30.000 darab helyett évente 180.000 darabot gyárt). Ugyanakkor, amikor az egész világon nő a munkanélküliség, a Szovjetunióban nincs többé munkanélküli munkás, sőt külföldről kénytelenek szakmunkásokat hozatni.

Ez az építő munka egy nagy terv alapján megy végbe, amit *ötéves tervnek* neveztek el, de már most a harmadik évben befejezéséhez közeledik. Persze nagy áldozatokat kellett hozni érte, mert a külföldi tőkésvilág nem adott hozzá pénzt, vagy kölcsönt,

(hiszen inkább megfojtaná az orosz kormányt egy kanál vízben, nemhogy kölcsönt adjon neki) így az ország lakosságának magának kellett előteremteni azt, ami a nagy építőmunkához szükséges volt. Ezért sok olyan ipari termékről kellett egyelőre lemondania, amit eddig külfödről hoztak be és amit a belföldi termelés még nem pótol. (Node etekintetben a magyarországi parasztság se lehet elkényeztetve az utóbbi időkben, mert hiszen annak meg nincs mi-ből ipari portékát vásárolni.)

De ahogy közeledik az öt éves terv befejezéséhez, (egyes iparágakban harmadfél év alatt hajtották végre az öt éves programot), mindjobban könnyebbedik a helyzet az ipari áruk dolgában is. A siker nem kétséges és már a mai Oroszország ellenségei is kénytelenek elismerni, hogy a Szocialista Állam nemcsak eléri, de túl is fogja haladni a nyugati országokat.

Persze az ellenséges polgári sajtó az egész világon igyekezett gáncsolni a világraszóló építési tervet. Eleinte azt mondták, hogy az egész csak szédelgés, mert az adatok hamisak, a gyárak nem épülnek, a vasutak nem járnak, viszont lázonganak a parasztok. De aztán be kellett vallaniuk, hogy bizony azok az új vasutak járnak, az új gyárkémények füstölnek és viszont nem nagyon lázonganak a parasztok... Node — azt mondták erre, — csak azért, mert "rabszolgamunkára fogták a lakosságot"...

Érdekes és jellemző, hogy nemcsak a polgári ellenforradalmi sajtó, rádió meg papi szószék öntötte ezeket a hazug híreket. A szociáldemokrata párt is részt vett ebben a hajrában, mégpedig ugyancsak hangosan. A Népszava írója volt az, aki eleinte azt fogásolta, hogy a Szovjet nem elég gyorsan lépteti

életbe a tiszta szocialista gazdasági rendszert, hogy a Szovjet csak rombolni tud, de építeni nem. Most pedig, amikor valóban soha nem látott arányokban és tempóban folyik a szocialista élet megalapozása, akkor meg azzal ócsárolják a szociáldemokrata vezérek a Szovjeteket, hogy túlgyors a tempó, emiatt fog a kommunizmus **fölborulni**.

Az igazság az, hogy ők ellenségei az orosz munkás és paraszt államnak, mert az a szocialis forradalom győzelmét bizonyítja. És akik tizenkét év óta egyebet se csinálnak, minthogy paktálnak az ellenforradalommal, akik eladták a munkást a háborúban és eladták a forradalomban is, *nem mernek az eljövendő új forradalom számonkérő széke elé állni*.

*
* *

Akárhogy nézik, akárhogy támadják a reakciós szociáldemokrata vezérek a mai Oroszországot, azt le nem tagadhatja senki, hogy *ez az első állam, mely valóban az ipari és mezőgazdasági dolgozókért él és harcol és ha nem is hívják demokráciának azt a rendszert, ami ott uralkodik, a tény mégis csak az, hogy ott az történik, amit a dolgozók érdeke és akarata diktál*.

Ez az érdek kívánja meg azokat az áldozatokat, amiket ma hoznak a jövőért és amiket úgy akarnak a gáncsvetők odaállítani, mint kényszerszolgát. Megengedem, hogy vannak emberek, akiket unszolni kell a dologra. Dehát a kapitalista urak, ők vajjon szép szóval biztatták-e például a háború alatt a munkás és paraszt katonákat, amikor géppuskákat állítottak a hátuk mögé és úgy kergették a fáradt és fásult tömegeket az ellenség elé ? ! Igaz, tettek néha szép

igéreteket is, de mindenki tudja, hogy ezek szemfényvesztő hazugságok voltak. Még a győztes államok se tartották be azokat az ígéreteket, amikkel az offenzívák előtt az ágyutölteléknek használt embertömegeket bódították. A hősök ma féllábon,, vagy mankón mehetnek verklizni a háború dicsőségét. A mai orosz erőfeszítésben épp az a nagyszerű, hogy a munkások önmagukért, saját gyermekeikért, saját jövőjükért nélkülöznek, áldoznak és küzdenek és *nem* a Weisz Manfrédekért, *nem* az Eszterházyakért, *nem* az egri káptalanért!

Miért uszitanak háborúra a Szovjetunió ellen?

Nagy is a rémület Newyorktól Párisig és Páristól Budapestig. A bankár urak, a püspökök, a pénz és a föld hatalmasságai — miután a szovjeturalom összeomlásáról nem lehet többet beszélni — most a Szovjethatalom borzalmas megnövekedésével ijesztgetik a világot.

Es itt meg kell állapítani, hogy ez a veszedelem csakugyan fönnáll. A Szocialista Oroszország valóban veszélyezteti a mai burzsujvilágot.

Mert hiszen láttuk és számokkal is bizonyítottuk, hogy nemcsak Magyarországon és a legyőzött államokban, nemcsak egész Európában, hanem a dúsgazdag Amerikában is szörnyű válság pusztít úgy a mezőgazdasági, mint az ipari, még a bankvilágban

is. A raktárak és magtárak szakadásig zsufolva vannak áruval. Évek óta eladatlan penészedik a búza, a kávé, a rizs, a gyapju. A milliós tömegárugyártásra berendezett üzemek tovább ontják portékáikat, az autókat, a posztót; Kaliforniában megrohad a gyümölcs, Braziliában a kávé a tengerbe dobják. Azok az amerikai bankok, amelyek előleget adtak a gazdáknak a búzatermésre, rendre buknek. Az Egyesült Államokban egy év alatt háromezer takarékpénztárat csuktak be. Az értékpapírok szédületes sebességgel zuhannak. 1929 októbere óta egyik börzekrach a másikat követi. A munkanélküliek száma százazrekkel növekszik hetenként. Angliában kettőtől közel hárommillióra, Németországban háromról ötmillióra, az Egyesült Államokban négyről nyolcmillióra emelkedett két év alatt. *A mezőgazdasági munkanélkülieket számon se tartják.* Pedig magában Magyarországon sokszázezren lehetnek, nem is szólva az átmeneti munkanélküliekről. Megbízható becslés szerint *huszmilliónál is nagyobb a világ munkanélkülieinek tömege.* Ezt a roppant számot pedig meg kell ám szorozni legalább néggyel, ha a munkanélküliekkel éhező családtagok számát is tudni akarjuk. Tehát *nyolcvan milliónyi ember nem vásárolhat ma semmit és koplal, mialatt a búzát a disznóval étetik föl.* Az idei télre komoly gazdasági szakemberek véleménye szerint újabb 5-6 millióval fog növekedni a kapitalista országokban a munkanélküliek serege.

És a helyzet nem fog javulni, legalább is a mai társadalmi rendben már nem. Inkább még rosszabbodni fog. Főképp, ha Amerika átdobja ötvenmillió véka búzafölöslegét fele áron — a válság elvisehetlenné fog válni.

Ilyen viszonyok között érthető, hogy a kapitaliz-

mus körülhordozza a véres kardot és mint egyetlen mentséget, a Szovjetunió elleni szentháborút hirdeti...

Mert mit fog az a munkás mondani, ha látja, hogy mialatt őt kidobják a gyárból az uccára, addig az oroszoknak nincs elég munkásuk ! Mit fog az a földmíves mondani, ha látja, hogy amíg ő pusztul a szörnyű inségben, addig az orosz paraszt olyan jólétben él, mint még soha ! Mert azt ám rövidesen látni fogja !

A tőkésvilág tud számolni és ezért jól tudja, hogyha még hét-három évig így mennek a dolgok, akkor a 160 milliós nagy Szovjetbirodalom, mely máris egyötödét foglalja el a világnak, olyan gazdasági hatalommá fejlődik, amivel többé nem birkózik meg. Ahol, szemben az Európában és mindenütt romló kereseti viszonyokkal, a *munkabérek szabályszerűen és biztosan emelkednek* ; ahol, szemben a kapitalista világban folyton vadabbul hajszoló kizsákmányolással — a munkások nem 8-10, vagy mint Magyarországon is 12-14 órát dolgoznak, hanem hetet, sőt az egészségtelen iparágban csak hatot és nemsokára ötöt ; ahol a munka úgy van beosztva, hogy *a munkás csak négy napos munkahetet dolgozik*, minden ötödik nap megszentelt *vasárnapja a munkásnak*. Ahol a gépet zsákmányolják ki, de azt alaposan, nem az embert.

Ez az a veszdelem ez a csábító példa az, amittől a kapitalista világ reszket !

Mert hiába tiltják be a lapokat, hiába kobozzák el a röpiratokat, hiába fojtják be az emberbe a szót, hiába verik és kiozzák a rendőr és csendőrkopók a kommunistákat, — mert ezek *mernek harcolni* a mai népsorvasztó állam ellen, — hiába árasztják el a világot hazugsággal, hiába fizetik a munkásság sorai-ban ágáló sárga, sztrájkterő és árulkodó ügynököket

— akik a város és falu dolgozóit egymás ellen uszítják, — hiába vannak nekik autón járó csizmás miniszterei, hiába a darutoll, hiába huhog a papi maszlag: nem lehet már gátat építeni a folyton hangosabban kiáltó, dühörgő hívás elé, ami árad, mint a víz, száll, mint a levegő:

föld és város proletárjai egyesüljete!

*Tiétek a szó, akik a kaszút és kalapácsot fogjátok, mert
a ti kezeitekben van az ország sorsa!*

*
* *

Ezért kell nekik a háború. Ezt a földrengést, ezt a világmegmozdulást akarják megelőzni.

Mert két világ világ áll egymással szemben: a régi és az új. A régi: a jobbágysors, az éhbér, az elnyomás, a tüdővész, a pálinka, a düledező szurtos viskó, lyukas csizma, csendőrruralom, papi bolondítás — és ezzel átellenben a fényben úszó kastély, a gőgös bankpalota, a hazugság parlamentje.

Az új: paraszt és munkásuralom, biztosított megélhetés, beteg, rokkant és aggkori biztosítás, ahol a terhes asszony négy havi állami ellátást élvez, ahol az ingyenes és általános népoktatás nemcsak törvény, de már-már százszázalékos valóság, ahol a munka nem szegénység, vagy rabszolgasors, hanem az egyedüli tisztesség és méltóság.

A régiben: a kizsákmányolás, a profit, a termelési anarkia az úr, az egymást pusztító verseny, a nemzetek egymás ellen uszított acsarkodása és az ennek árnyékában lépkedő háború. Az újban: a köz javára szolgáló munka, ami nem ismer profitot, csak önköltséget és szociális kötelelességeket, a tervszerű termelés, amit a tényleges szükségletek szabnak meg. És a népek békés testvérisége.

Mit kell tennünk ?

Ez a két világrend nem férhet meg sokáig egy gyékényen. Az erősebbik fel fogja morzsolni a másikat. A népeknek választaniok kell, meg akarnak-e maradni a rothadó, pusztuló régi mellett, vagy haladni akarnak az új felé. Az én erős meggyőződése az, hogy ez a harc csak a munka világának diadalával végződhet. Erre tanít a történelem, de erre vezetnek a válság tanulságai is.

És ne higgye valaki, hogy ezek aféle távoli jóslások. A végső összeütközés, mint közeli vihar fellege lebeg fölöttünk. Ez a harc rettenetes és pusztító lehet, ha a földmivesség és a munkásság még egyszer kötélnek áll és háborúba engedi hajszozni magát az orosz munkásállam ellen. Ha azonban lesz elég ereje a városi és falusi dolgozók frontját eggyé kovácsolni és fegyverét a közös osztályellenesség ellen fordítani, akkor ennek minden hadikészülődése összeomlik, mint egy kártyavár.

Épp ezért már most ki kell mondanunk, hogy semmilyen háborúba, de legkevésbé *a szovjetellenes testvérharcba nem hagyjuk magunkat elhurcoltatni !*

És általában fel kell lépünk minden olyan uszítás ellen, ami éket akar verni a falu és városi dolgozói közé. Meg kell jól értenünk, hogy csakis a kétőnek közös kemény frontján törhet meg az ellenforradalom. A tanultabb, szervezettebb városi munkásság segítségét a földmives szegénység nem nélkülözheti, mint ahogy amaz tehetetlen, ha a mezei munkásság nem sorakozik mellé. Ezt azért kell különösen hangsúlyozni, mert hiszen tervszerű aknamunka

folyik, mely minden alkalmat felhasznál arra, hogy az egységes front kialakulását megakadályozza.

Nem hiába kötötte ki Bethlen a szociáldemokrata pártvezérekkel abban a híres paktumban, hogy lemondanak a falu szervezéséről, mert így akarták Horthyék biztosítani, hogy a városi munkásság ne kapja meg azokat a segédcsoportokat, amik nélkül harcában nem boldogulhat. És ezen a ponton is igazat kell adnom a Kommunisták Pártjának, mely éppen ezt az árulást veti a legélesebben a pesti szociáldemokrata vezérek szemére.

De amíg a döntő harc napja eljön, addig se szabad tétlenül maradnia a földmivesszegénységnek. Szervezkednie kell és követelnie kell:

1.) az új földosztást; a nagybirtokok kártérítés nélküli kisajátítását és a földnélküliek és törpebirtokosok között való kiosztását a helyi földosztó paraszt-tanácsok vezetése alatt,

2.) a parasztszegénység, kisgazdák és kisiparosok adó, földváltás és uzorakölcsön-tartozásainak törlését,

3.) a tizholdon aluli birtok és általában minden dolgozó munkás és paraszt mentesítését egyelőre minden adófizetés alól,

4.) a földmunkásság és kubikosmunkásság legalább százszázalékos béremelését,

5.) a földmunkásság sztrájk és szervezkedési jogának elismerését,

6.) a hábéri adók, stólák, párbérek, robotok, és a derestörvény eltörlését,

7.) a munkanélküli dolgozók állami segélyezését!

Ezeknek az átmeneti könnyebbségeknek is kemény harc az ára.

Ezt a harcot, miután a Magyarországi Szociáldemokrata Párt teljesen föladta a forradalom ügyét, a városi proletárság élén a Kommunisták Magyarországi Pártja viszi.

A parasztság nem bízhatja magát sem a Meyer-Szijj féle csizmás miniszterek és magyar kulákok, se pedig a Dénes-féles műparasztok kezére, hanem meg kell szerveznie a maga seregét és a városi proletársággal kell szövetségre lépnie.

„A föld és gyár munkásságának föl szabadulása csak saját műve lehet!”

Ebben a harcban a dolgozók csak láncokat veszíthetnek. A magyarországi dolgozóknak igazán nincs már más veszíteni valójuk.

Ebben a harcban és a harc minden frontján — engem mindig a dolgozók oldalán fogtok találni!

